

GA - 14

РУДОЛФ ЩАЙНЕР

РУДОЛФ ЩАЙНЕР

ПАЗАЧЪТ

НА

ПРАГА

ПСИХИЧЕСКИ ДЕЙСТВИЯ
В СЦЕНИЧНИ КАРТИНИ

превод от немски: ДИМО ДАСКАЛОВ

НЕРЕДАКТИРАН ПРЕВОД

изготвил: ПЕТЪР ИВАНОВ РАЙЧЕВ - препис от копие

С Ъ Д Ъ Р Ж А Н И Е

1. ПЪРВА КАРТИНА: Една зала в индигово-син основен тон.
2. ВТОРА КАРТИНА: Същото помещение
3. ТРЕТА КАРТИНА: В царството на Луцифер.
4. ЧЕТВЪРТА КАРТИНА: Една стая в розово-червен основен тон.
5. ПЕТА КАРТИНА: Една стая в горската къщичка на Феликс Балде.
6. ШЕСТА КАРТИНА: Духовна област.
7. СЕДМА КАРТИНА: Един ландшафт от фантастични форми.
8. ОСМА КАРТИНА: Царството на Ариман.
9. ДЕВЕТА КАРТИНА: Един приятен утринен слънчев ландшафт.
10. ДЕСЕТА КАРТИНА: Храмът на Съюза на мистите /кандидати ни посвещението/.

ЛИЦА, ОБРАЗИ И СЪБИТИЯ /ПРОЦЕСИ/

Духовните и душевни събития с хората, които са обрисувани в тази поредица от сценични картини "Пазачът на прага" представляват едно продължение на онези, които бяха представени в издадените по-рано от мене картини на живота "Вратата на посвещението" и "Изпитание на душата". Те съставляват едно единство с тези последните.

В "Пазачът на прага" се явяват следните лица и същества:

I. Носителите на духовния елемент:

1. Бенедиктус, ръководител на Слънчевия храм и учител на няколко лица, които се явяват в "Пазачът на прага". /Слънчевият храм е само споменат във "Вратата на посвещението" и в "Изпитание на душата". /
2. Хилариус Готгетрой. Първомайстор на един съюз на мистите. /В неговото предишно въплъщение той се представен в "Изпитание за душата" като първомайстор на едно духовно братство./
3. Йоханес Томасиус: Ученик на Бенедиктус.

II. Носителите на елемента на предаността/самопожертвувателност/:

4. Магнус Беликозус; наречен Герман /"Вратата на посвещението"/, възпитател на Съюза на мистите.
5. Алберт Торкватус; наречен Теодосиус /във "Вратата на посвещението"/ уредник на церемониите в Съюза на мистите.
6. Професор Капезиус:

III. Носителите на волевия елемент:

7. Фридрих Траутман. наречен Романус /във "Вратата на посвещението"/, уредник на церемониите в Съюза на мистите. /Превъплъщение на втория уредник на церемониите в Духовното братство в "Изпитание на душата"/.

8. Теодора, една ясновидка, /При нея волевият елемент е превърнат наивно ясновидство. /

9. Доктор Щрадер

IV. Носителите на душевния елемент:

10. Мария, ученичка на Бенедиктус.

11. Феликс Балде

12. Госпожа Балде

Същества от духовния свят:

Луцифер Ариман

Същества на човешкия духовен елемент:

двойникът на Томасиус

Душата на Теодора

Пазачът на прага

Филия Духовните същества, които опосредствуват връзката на човешките

Астрид душевни способности /мислене, чувствуване, воля/

Луна с Космоса

Гласът на съвестта

Тези духовни същества не трябва да се разбират като алегорични или символични, а като действителности, които за духовното познание са също като физически лица.

1. Фердинанд Райнеке

7. Фридрих Гайст

2. Михаел Еделман

8. Каспар Щюрмер

3. Бернхард Редлих

9. Георг Вармунд

4. Франциска Демут

10. Мария Кюне

5. Мария Тройфелс

11. Хермине Хаузер

6. Луизе Фюрхтегот

12. Катарина Ратзам

/Това са преражданията на 12-те селяни и селянки от "Изпитание на душата". /

Действията от "Пазача на прага" се разиграват около тринадесет години след тези от "Вратата на посвещението". Начинът на повтаряне на съществуващите /преражданията/ представен в "Пазачът на прага" не трябва да се схваща, като общовалиден закон, а като нещо, което може да се случи на една повратна точка на времето. Ето защо например и действията в осмата картина между Щрадер и дванадесетте лица са възможни само за един такъв момент на времето. Духовните същества, които играят в "Пазачът на прага", съвсем не са замислени алегорично или символично; който познава духовния свят като действителен, трябва наистина да представи съществата, които за него са така действителни, както физическите хора, също както предоставя тези последните. Който счита тези същества за алегорични или символични, той погрешно разбира целия начин на представяне на действията в "Пазачът на прага". Че духовните същества нямат човешка форма, каквато те трябва да имат в представянето върху сцената, това се разбира от само себе си. Ако писателят на тези "Психически действия /процеси/ в сценични картини" би считал тези същества като алегорични, той не би ги представил така, както прави това. Разпределението на лицата в групи /3x4/ не е нещо търсено или поставено като основа на изложението, а се получава - допълнително за мисленето - от действията, които са замислени напълно за самите себе си и които образуват едно такова разпределение от само себе си. Да ги постави като основа от самото начало, това съвсем не е хрумвало на автора. Смятам, че е позволено да ги посоча тук като един резултат. Трябва да спомена особено, че музикалните добавки за представянето на четирите драми са създадени от Адолф Аренсон.

ПЪРВА КАРТИНА

Една зала в индиго-син основен тон. Тя се разбира като преддверие към помещенията, а които един съюз на мисти провежда своите работи. В нея се намират дванадесет лица, които разговарят свободно, като проявяват по един или друг начин интерес към стремежите на съюза на мистите. Освен тях там се намират Феликс Балде и Доктор Щрадер. Картините представят събития, които стават около тринадесет години след времето, в което стават събитията от "Вратата на посвещението".

Фердинанд Райнеке:

Наистина това е странен призив

В часа сегашен, който ни събира тука.

Излиза той от хората, които постоянно отделени

От всички други чеда земни,

Че са достойни вярват за особени духовни цели,

Сега обаче трябва техните очи духовни
Да видят ясно в плана на света,
Че трябва да се съединят с хора,
Които без да бъдат в храма техен посветени
Чрез сили собствени борба за живот водят.
Аз никога не съм привличан от такъв стремеж духовен,
Към нещо тайно който иска да прибягва,
Да се държа към здрава мисъл искам само
И към обикновеното разбиране човешко.
Духовният съюз, който сега ни призовава,
Не ще поиска нас чрез призива си да издигне
До посветени във върховните си цели.
Чрез тъмни приказки мистични
Ще ни държи той във от своя храм
И ще използва силите ни само като глас народен,
За да подсили хитро туй, което иска.
Така че ний ще бъдем слепи помощници само
На хората, които ще ни гледат
От висините на духа като ръководители.
Не биха те ни считали узрели,
И само една стъпка да направим
Към техните съкровища духовни в храма
И към духовната му светлина.
Ако разгледам истинската същност на Съюза,
ще видя само гордост и духовната измама.
Облечени в одежди на смиреност, в мантия пророческа.
Би било най-добре ний да отбегнем всичко,
Коего тука искат да ни дават като мъдрост.
Обаче за да не изглежда така всичко,
Като че ний се противиме, без да провериме,
Такова едно дело, хвалено така високо,
Бих искал да ви дам съвет, да чуем първо,
Каква цел има този представител на голяма мъдрост,
И след това да следваме разума истински човешки.
Ако се ръководим от разбиране подобно,
Не ще попаднем ний в примамката,
Която се от този храм на нас подава.

Михаел Еделман:

Какво съкровище духовно притежават тези хора,
Които сега искат мост към нас да си намерят,

Това не зная аз, съвсем не ги предчувствам.
Обаче аз познавам благородни хора,
Които членове са на духовния Съюз.
Те строго извора на знанието пазят,
Открит единствено за техните души,
Но техните дела и техният живот показват,
Че извора, от който черпят, е добър
И всичко, произхождащо от техните кръжоци,
Чертите носи на любов достойна.
Така добро ще бъде и това, което ги накара
Да се съединят със хора чужди на мистичния им път,
Но запознати "о подтици" към истината на душата
И с истинските цели на духовния живот.

Бернхард Редлих:

На мене струва ми се тук, че длъжни сме да бъдем предпазливи.
Намират, вярно, мистите, че времето е близо,
Кое то край ще сложи на господството им старо.
Разумът в бъдеще ще пита малко,
Как храмове на посвещението
Обичат върху истина да фантазират.
Ако Съюзът ни покаже тук такива цели,
Че мисълта обикновена да ги счита умни,
Тогава с него ний да се сдружим ще бъде мъдро.
Обаче да отхвърлим трябва дрехата мистично,
Когато той ще иска през вратата да прекрачи,
Която мястото му от останалия свят затваря,
С предлог, че то върховна област е на светлината.
За този свят значение ще има малко,
Какво служителите на Съюза пред самите себе си ще струват.
Не ще да бъдат те почитани за нищо по-високо,
Освен доколкото ще се явят на общия разсъдък.

Франциска Демут:

Нещата, аз които ту да слушам трябва,
Звучат ми като думи на онези хора,
Които слепи са за истинската светлина духовна,
Която благородните лъчи на мъдростта
Отдавна пръскаха като спасение, утеха също за душите,
От центрове на посвещението сред света,
И само който тази светлина оставя

Сърцето му да озари и да проникне
Душата му до нейните основи,
Познава истинската стойност на часа сегашен.
Тя трябва да отвори царството на мистиката сериозна
И за такива хора чувстващи се още слаби,
Духовната светлина да приемат
След тежки изпитания на техните души
Във висши центрове на посвещението.

Мария Тройфелс:

Че някои неща сега да се променят трябва
В душите имащи стремеж да следват
Едно такова ръководство в земния живот,
Това разкриват сигурни знамения.
Но малко неща за това говорят,
Че пътища мистични до такава цел довеждат,
Които мощни сили на душите дават.
На мене ми се струва, времената ни изискват
Ръководители, които могат да съединяват
Естествените сили с гения и сръчността,
Които следователно да работят творящо на Земята
И чувстват, че в света велики цели имат,
Да търсят също корените на духовните въпроси
Във почвата на истинска действителност;
Ще ходят те тогава в пътищата за спасението на човека,
Като избягват всяко фантазиране.
Проникната като се чувствам от такава мисъл,
Намирам аз че Доктор Щрадер има сили
Ръководител на душите той да бъде
Наистина по-подходящ от мистите.
Отдавна ний изпитваме страдание,
Че техниката с творчеството си чудесно
Окови слага на свободния духовен подтик,
Потискайки го в душите човешки.
Сега една надежда се разкрива,
За нея никой не сънуваше до скоро.
При Щрадер в работилницата вече действат
В ограничен размер произведени чудесни,
Които скоро техниката ще преобразят,
Ще я освободят от тежестта, която
И днес все още върху много души натежава.

Щрадер

Току що бяха казани надеждни думи
За мойта работа, която ми се струва за успешна.
Наистина ще трябва още мост да се премине
От опита до практиката във живота,
Но опитният поглед може вече да открие,
Че всичко е технически възможно.
И на създателя на това дело нека бъде позволено
Свободно мнението свое да изкаже,
Което за произведението си той има.
Това, което той ще каже може да изглежда
На някои присъстващи нескромно,
Но само чувствата той иска тука да изложи,
Които вдъхваха му това дело.
В човешкия живот тук на Земята се показва
Че всяка дейност от душата и от чувствата се тя откъсва,
Издайки в живот бездушен и безчувствен,
Кога духът успява силите да овладее,
Които в царството на сетивата може да намери.
И работата с всеки ден все повече тя механична става,
Когато стойности създава за живота,
А с работата заедно самият живот също.
Измислено грижливо беше много нещо.
Което би могло да се окаже подходящо,
Така че работата с техника студена
Парализиращо да не действа
Върху душевния живот човешки
И върху истински духовни цели,
Че с този мой стремеж постигнато бе още само малко,
Един въпрос за него беше само важен:
За отношението на едни към други хора.
Прекарах много часове аз сериозни
В размисъл върху тази загадка на живота,
Обаче непрестанно все откривах,
Че плодовете на такъв размисъл
От стойностите на живота нищо не съдържат.
До убеждение горчиво почти стигнах,
Че на света съдбата е определила
Победоносният успех в живота материален
Враждебен на духовното развитие да се оказва.
Това, което би изглеждало случайност,

Донесе ми решението на въпроса.
Когато исках опити аз да заложа,
Наистина далеч стоящи от неща подобни,
Внезапно се родиха от душата ми такива мисли,
Които пътя верен ми откриха,
Редуваха се опити след опити тогава,
Догде накрая се хармония на силите показа
Върху работната ми маса,
Която някога при пълна разработка
Онази свобода ще позволява,
Благоприятна за развитието на душите.
Не трябва вече хората принудени да бъдат
В работното си място недостойно
Живота си подобно на растенията да сънуват,
Във техниката ще се влагат така сили,
Че всеки човек тъй удобно да използва
Това, което нужно му е в неговия труд
В дома му собствен устроен по негово желание,
Аз трябваше за тази си надежда първо да говоря,
Че да не казвам тъй неосновано
Това, което се отнася за призива
Отправен днес от розенкройцерското братство
Към хората намиращи се тук наблизо,
Кога човешките души напълно се развият
И себе си ще в себе си намерят,
Тогаз импулсите ще действуват чудесно,
Които дух към духа вечно да се стреми карат.
И затова сега да мисли правилно ще трябва всеки, който
Ще иска да признае, как призивът
На знаците той отговаря, от нас доловени.
Духовните ни братя искат да дарят свободно
Съкровища възвишени на всички бъдни хора,
Защото трябва хората да ги желаят.

Феликс Балде:

Току що казаните тука думи
Изтръгнаха се от една душа човешка,
Която иска да дари на нашто време
Неща такива ценни в царството на сетивата.
Наистина във тази област никой
Не може да се мери с Доктор Щрадер.

Самият аз по пътища напълно други
Намерих туй, което толкова е нужно за душата.
И затова вий позволете ми да кажа нещо.
Съдбата ми показва ясно,
Съкровища такива да потърся,
Които се разкриват вътре във душата.
И там аз светлина на мъдростта намерих,
Която да осветли може стойностите на живота.
Аз ученик на мистиката станах
В самотност и чрез съзерцание.
Можях по пътища такива да науча,
Как всичко, що сега човека иска да направи
Да бъде господар на силите сетивни,
От него сляпо същество то може само да направи,
Кое то само в тъмнината ходи,
Съкровищата от науката, които също
Добити са чрез сетивата и разума,
Напипване са само в тъмно царство,
Аз зная, че мистичният път само
До светлината на живота може да ни води.
Стремих се аз без чужда помощ
По пътищата водещи към истината;
Но невъзможно е това за всички хора.
Сетивно знание и мисленето умствено
Приличат на едно такова тяло,
Кое то без душевно съдържание остава,
Когато упорито се срещупоставя
На светлината светеща от времена незнайни
В места на посвещението и на истинската мистика.
И ето затова ний трябва със любов да хванем
Ръката нам предложена сега от храма,
На чийто праг лъчезарящо рози
Символа на смъртта чудесно украсяват.

Луизе Фюрхтегот:

Човекът, който се в душата си достоен чувства,
Да се осланя може само на разсъдъка си собствен,
Когато за духа и световите на духа да знае
И себе си в тях да намери иска.
А който в сляпа вяра се отдава
На външно ръководство, себе си изгубва.

И даже който може светлината вътре в него
Да чувства като силата на висша мъдрост,
Признанието на духа той заслужава само,
Когато неговата истина да се докаже може.
Опасна може светлината за човека тя да стане,
Когато недоказано той ѝ се доверява.
Защото много често пред душата в този път застава
Като картина на основата на цялата вселена
Единствено това, което несъзнателно желанието в него ражда.

Фридрих Гайст:

Тук всеки човек трябва да почувства подтик
Да разбере действително по кой път ходят мистите.
На мене ми се струва, че заблуда вместо истината ще намери,
Човекът, който си в душата целта на стремежа начертава,
Преди да се стреми самата цел той да познае.
За миста казва се обаче, че той се отнася
Към целите на своята истина подобно на човек
Застанал на планински връх далече
И иска изгледа красив от там да съзерцава.
Той чака докато до горе стигне
Без изгледа той предварително да си рисува,
До който пътят му да го доведе трябва.

Фердинанд Райнеке:

Ний в този час не искаме да питаем,
Човек към истината как би трябвало да се отнася,
Не ще съмнение, че братята на тоз, съюз мистичен,
Не искат да им казваме неща подобни.
Достигна вече до слуха ми,
Едно събитие от род особен,
Кое е заставило съюза той за нас да мисли,
Томасиус, човекът, който от години много
В едно течение духовно се намирал,
Кое се на целите на мистите отдало,
Разбрал е да използва на знанието форми,
Доверие които вдъхват в наше време,
И ги окачва като дреха на онази мъдрост,
Която се на посветените разкрива,
По този начин той постига
Успех да има в кръгове широки

Чрез книги, криещи привидно само истини логични,
А в същност на мистиците фантазии съдържат само.
И даже учени, които считаме за сериозни,
Въодушевяват се от неговите истини
И допринасят те така за неговата слава,
Която виждаме опасно да нараства.
Това въздействие го считат посветените опасно,
Защото мнението да разруши може,
Че мъдростта е само тяхно достойние.
И затова се те стремят да покровителстват
Това, което от Томасиус навред се носи.
Илюзията искат да събудят, като че ли
Отдавна знаели са предварително,
Какво Томасиус постигнал е и сега трябва
Наяве да излезе и да служи на целта им.
Ако те в този час успеят с хитрост
В кръга си нас да замоят,
Тогава на света ще разгласяват,
Че с неговата проповед Томасиус
Е бил изпратен мъдро нам от съществата на съдбата,
Че също хората обикновени ще повярват,
Какво значение голямо им се пада,

Каспар Щюрмер:

Че школата на мистите все още
Тъй смело претендира хората да ръководи,
Това показва, колко малко уважение тя има
И там особено, където здравият човешки разум
Можа спасение действително да носи,
Откакто бе доказано, че и природата, душата
Да бъдат обяснени може чисто механично,
И истински потискващо е за свободна мисъл,
Че един светъл ум, какъвто има Доктор Щрадер,
Е склонен да се подаде на таз измама,
Която мистите ни проповядват.
Той, който силите на механизма толкова добре владее,
Би трябвало разбиране да има,
Че психологията също се нуждае
Да бъде всяка мистика унищожена.
Той трябва да съзре от тази наука погреша,
Която днес Томасиус ни проповядва,

Как също най-проникващият разум
Да се подава може на фантазията дива,
Когато на заблудата той стане жертва.
И ако вместо чрез изкуството мистично на Томасиус,
За творчеството свое той се би подготвил
Чрез строга дисциплина на естествената мисъл,
Тогава несъмнено чрез богатите си дарби
Той би постигнал благородни плодове научни.
За съжаление можаха в пътя му научен.
Да се развият само грешките фатални.
Такива грешки могат само
Полезни на Духовния съюз да бъдат,
Признание намира той чрез тази си илюзия,
Че уж науката показва строго
Това, което душите човешки за познание сънуват.

Георг Вармунд:

Когато някой може думи такива да каже,
Каквито ние току що със болка трябваше да чуем,
Тогава ясно проличава, колко малко в наше време
Необходимо е разбиране да се развие,
Кое от развитие духовно произтича.
Та нека поглед ний обърнем в миналото време
И да изпитаме, какво в човешките души тогава е живяло,
Преди науката, която днес се разцъфтява,
Да е могли дори като зародиш само да се прояви.
Тогава ще открием, че мистичният Съюз
Извършва в този час такова дело,
Кое в плана на света е предварително записано.
Човечеството трябваше да чака онова велико дело,
Кое днес Томасиус успял е да извърши.
И нов е пътят, в който светлината на духа
Ще трябва на човешките души да свети,
Но тази светлина е действала във всичко вече,
Кое хората могли са на Земята да създават.
Къде бе изворът на тази светлина обаче,
Която несъзнателно можа да свети на душите?
Към мистиката сочат всички знаци,
Която се в светилищата съхранява и развива,
Преди да може разум хората да ръководи.
Духовният Съюз, който ни тука призовава,

Той иска светлина на мистиката да разпръсне,
Над онова произведение, което от човешка мисъл
Стреми се смело към познание духовно.
И ний, които днес в това свещено място
Да пребиваваме можахме в съдбоносно време,
Като едни от първите непосветени трябва
Да видим, как божествената искра преминава
От висините на духа в дълбочините на душата.

Мария Кюне:

Томасиус не се нуждае от защитата, която
От розенкройцерството му предлагат,
Когато пътя на душата иска да опише
По строгия научен път, през множество животи земни
И през обширните духовни сфери,
Чрез негово дело светлината на света духовен,
Която храмове на мистите да носят искат,
Разкри се също на онези хора,
Кои то праговете на такива храмове не искат да прекратат,
Томасиус признанието заслужава,
Кое то толкова обилно той намери,
Защото той на мисленето даде свободата,
Която школите на мистите да възпрепятстват искат,

Хармине Хаузер:

Ще могат розенкройцерите в бъдещо време
Във спомена на хората те само да живеят.
Това, което в този миг те призовават,
Ще подкопае то основите на храма,
Когато осъзнае собствената своя сила,
Те искат в бъдеще светилището си да свържат
С науката и разума човешки,
И затова Томасиус, комуто те с готовност
Отварят своя храм в часа сегашен,
Ще бъде считан като техен победител.

Щрадер:

Упрекнат бях, понеже считам,
Че ще добре постъпи, който заявява
Съвместно със Съюза делото да подпомага,
Кое то днес Томасиус провежда.

Един от говорителите счита моето мнение непоносимо,
Тъй като трябвало да зная, колко е опасна
Каквато да е мистика за истинска наука на душата.
Обаче чувствах аз, че път един такъв духовен
Понятен ще е най-добре, когато
Всецяло се отдавах на онази същност,
Която с механизмите ме свързваше,
Които аз самият съм създавал.
И отношението ми към моите произведения
Показваше ми същността на туй светилище.
Когато работех аз често мислех:
Какво ще мога за един човек да бъда,
Стремящ се той да знае само, силите как действат,
Които аз съм в механизма вложил?
И що съм за една душа тогава,
Когато аз с любов за нея мога да отворя
Това, което в моята душа живее?
Дължа аз на такива мисли,
Ученията дадени ми от тези мисти
Да ми разкрият истинската тяхна същност.
Така, че без да бъда посветен, аз зная
В светилищата, как души на Боговете
С любов се за човешките души отварят.

Катарина Ратзам:

Такива благородни думи, казани от Доктор Щрадер
Относно действията на светилищата,
От всичките души да бъдат одобрени трябва,
Които, вярно, не са още минали вратата,
Която посветените минават,
Които въпреки това са запознати
С това, което тези посветени учат.
Че нашите бащи са искали да вярват,
Какво, че мистите са врагове на светлината,
Това понятно е. На техните души бе забранено
Дори предчувствие да имат само,
Какво се в храмовете като тайни крие,
Не е така, днес вече. Мистите не държат вече
Затворена напълно светлината: а те проповядват
На целия наш свят това, което
Непосветените да знаят могат,

И множество души, които са приели вече
Такава светлина и в себе си са оживили,
Са чувствали такова изживяване като пробуждане
На силите душевни, в спящо състояние които
Преди това са несъзнателно живели в тях.
/ Чува се трикратно чуване. /

Феликс Балде:

До нас са близо вече господарите на това място,
Вий техните слова ще можете да чуйте.
Обаче ще ги разберат онези души само
И като светлина те в себе си ще ги почувстват,
Които предразсъдъците не са заслепили.
Сега ще може мощно силата на посветените да блесне,
Ако намери добра воля и сърца готови
Да се откажат от заблудата пред истината лъчезарна,
Но ще се тя бездействена окаже там, където
Самата воля постоянствува в заблуда,
Убивайки така за истината всяко чувство.

Фердинанд Райнеке:

Когато размишлявайки над себе си
Човекът иска в своята вътрешност да се познае,
Той може пред душата си такива думи да постави.
Обаче при изявата на тоз Съюз на мистите
Е много по-добре към сведения ний да се придържаме,
Които са ни вярно исторически предадени
Върху такива родове духовни братства.
И те показват, колко много хора
Примамвани са били в храмове на посвещение,
Когато с думи пълнотайнствени
Им било съобщавано, че в тези храмове
Душата постепенно се издига
От нисши степени на мъдростта към по-високите
И виждане духовно така получава,
Но който се на тази стръв подаван, той изпитвал,
Че в степените нисши знаци виждал,
Над съдържанието на които трябвало да мисли.
Да се надява можел той, че степените по-високи
Ще му разкрият смисъла на тези знаци,
Обаче в тези по-високи степени разбирал,

Че върху тези знаци твърде малко знаят
Учителите преподаващи им в храма,
И че върху живота и света те само
Говорят думи от значение лишени.
Ако не се оставял той замаян чрез такива думи
И на измамата не се подавал,
Отказвал се от посвещение подобно.
Сега в момента може би добре ще бъде,
Не само думи назидателни да слушаме,
А също и това, което ни историята казва,

/Чува се още веднъж трикратно чуване. /

/Влиза първомайсторът на Съюза на мистите, Хилариус Готгетрой.
Следват го Магус Беликозус, вторият възпитател, Алберт Торкватус,
първият уредник на церемониите, и Фридрих Траутман, вторият уред-
ник на церемониите. Събраните по-рано лица се разделят и се групират
на двете страни на залата. /

Фридрих Траутман:

Приятели обични, настоящият момент,
Който за първи път ви с нас събира
Тук при свещената врата на този храм,
За вас тъй както и за нас значение голямо има,
Това ни строго знаците наложиха,
Който нашият велик учител е можал да види
В плана премъдър на събитията земни.
А в този план записано е ясно,
Че в наше време трябва неотложно
Развиваната в храма мъдрост да се свърже
С обикновеното разбиране човешко
Далеч стоящо от мистичния стремеж към мъдростта.
Но знаците на мировия план показаха ни също,
Че тази връзка преди тя да стане,
Един човек да дойде трябва, който
Познанието основано само на ума и сетивата
Да предаде способен е в такива форми,
С които световите на духа да се разбират.
Това обаче стана вече, тъй като Томасиус
Можа да създаде на днешната наука един труд,
Чрез който доказателство доставя той за ценности духовни,
Който до сега постигаха се само
Единствени по пътища мистични,

И този труд да стане трябва здрава връзка,
Която нас и вас в духовния живот да свързва,
Чрез този труд ще можете вий да познайте,
Доколко нашите учения са здраво основани,
Това ще ви даде онази сила, за да можете
От нас вий също да приемете онова знание,
Което само по мистичен път да се добие може.
Така да се разгърне може живо, плодотворно
Животът, който свързва знание обикновено
С развивана в светилищата мъдрост,

Магнус Беликозус, 2-ят възпитател:

От думите на брата вий разбрахте,
Че нас накараха ни знаци сериозни
На прага тук на храма наш ний да ви призовеме
Учителят ни ще обясни скоро с думи по-дълбоко,
Какъв е смисълът на този призив.
Аз длъжен съм обаче да изкажа още нещо
За онзи мъж велик, назован вече,
Чрез чийто труд сме тук събрани.
Томасиус художник беше първо
Преди призван да се почувства от гласа духовен
Да се обърне към науката всецяло,
Можа той в областта на своето изкуство
Великите си дарби да развие само,
Кога в кръга на истинската мистика той стъпи,
Която при великия учител го доведе,
Към виждане духовно който първите му стъпки е насочил,
По смисъла на истинската мъдрост.
Той след това рисуваше във висините на духа отнесен
И себе си живееше в творящи същества,
Които можеха да произвеждат образи на живи същества подобни.
Това, което всеки друг художник би довело
Да се стреми към най-върховни цели,
Ограничаващ се в застъпената област,
За него беше повод, придобитата способност
Така използвана да бъде, щото
Да служи най-добре за благо на своите себеподобни.
За него беше ясно, че Науката Духовна
Ще бъде най-добре обоснована,
Когато чувство за науката и мисленето строго

Се чрез духа художествен освободят от формите сковани,
За да живеят истинското битие всемирно.
Така Томасиус пожертва творчеството си като художник
Да служи доброволно на човечеството днешно,
Ако, приятели, вий същността на този художник разберете,
Не ще се вече колебайте да го следвате в зова му.

Хилариус Готгетрой. първомайсторът:
Ний в името на онзи Дух, вестяващ се тук на душите
В свещения ни храм на посвещението,
Явяваме се в настоящия момент
Пред хора нямащи до днес възможност
Да чуят словото, което тук говори в тайна.
Онези Същества, които целите на земното развитие насочват,
Не можеха в начало да се изявят на всички хора.
Защото както силите в едно дете ще трябва първо
На степени да зреят и укрепват,
Да станат те носители на знание по-късно,
Така човечеството като цялост също
Да се развива трябваше тук на Земята.
Живееха присмъртно отначало подтиците на душата,
Който трябваше достойни да се по-късно окажат
Да гледат светлината на душа от висши светове.
Обаче отначало бяха пращани като водачи
Възвишени духовни Същества от царствата духовни.
Развиваха те в центровете служещи за посвещение
Духовни сили, тайнствено които се събуждат
В душите непознаващи възвишените си водачи.
Но след това учителите мъдри
Можеха между хората да си избират ученици,
Който след живот на себеотрицание и изпитания
Достойни се оказваха да бъдат посветени
В познание на целите мистични и на мъдростта духовна,
Когато учениците на първите учители по-късно
Можеха да добиват благородното добро с достойнство,
Тогавя връщаха се висшите учители обратно
Към собствените светове на техния живот.
А след това избираха си учениците на Боговете хора,
Който да ги следват можеха и да развиват
Духовните съкровища; така вървеше по-нататък
Епоха след епоха на човечеството земно,

И всичките мистични школи до ден днешен,
Които са действително такива, произхождат
От първите, създадени от Съществата висши,
Смирено ний отглеждаме на това място
Това, което ни предадоха отците наши.
Ний никога не ще говорим за заслуги,
Които службите ни позволиха да добием;
Защото само висши Същества духовни
Избират си като посредници все още слаби хора
И поверяват им съкровища духовни,
Които могат да запалят светлина духовна във душите.
За тези днес съкровища, приятели обични
Вратата искаме да ви отворим;
Защото многообещаващи са днешните знамения,
Които ясно на духовните очи ни се разкриват
В плана записан в мировата книга.

Фердинанд Райнеке:

От светове далечни черпите вий вашите доводи,
Които да ни убедят ще трябва
Съюз със вас да сключим и с това пък
Да можем да помогнем за успеха
На произведението на света дарено от Томасиус,
Но колкото красиво да звучи това, което вие казахте,
Да заличи не може в простите сърца човешки
Създаденото мнение, че туй произведение
Чрез собствената своя сила ще подеиствува,
Ако съдържа то това, което на човешките души е нужно.
Тук важното това е, че науката е тази,
Която в туй произведение духовното познание подкрепя,
А не това, което мистиката знае да покаже,
А щом това действително така е,
Как може този труд да има полза
Чрез одобрение на мистите, а не да си пробие пътя
Чрез собствената стойност то в света?

Алберт Торкватус, първият уредник на церемониите:

Науката, която чрез Томасиус
Така обосновано се разкрива на света,
Не ще спечели нищо, нито ще изгуби
Чрез нашето и вашето признание.

Обаче тя да ни покаже пътя може,
По който хората към мистиката се обръщат.
Наполовина само действието си тя ще покаже,
Когато иска само цел, а не духовен път да бъде,
От вас зависи само, вий да разберете,
Че вече времето сега дошло е,
Да бъде разумът с мистичен път съединяван,
За да дадем онази сила на духовния живот световен,
Която може да подействува тогава само,
Когато в подходящо време се явява.

/Завесата пада, /

ВТОРА КАРТИНА

Същата зала както в първата картина. Тя е напусната от лицата, които се намираха отначало в нея. Присъствуват: Хилариус Готгетрой, първомайсторът, Магнус Беликозус, вторият възпитател, Алберт Торкватус първият уредник на церемониите, Фридрих Траутман, вторият уредник на церемониите, Мария, Йоханес Томасиус; от събраните първоначално лица са останали само Феликс Балде, Доктор Щрадер.

Хилариус Готгетрой:

Това, което ти извърши, сине мой, то трябва да получи
Печата на свещената наука древна,
На Розенкройцеровото силата благословена също
Тук в центъра на посвещението.
Това, което ти донесе на света, ще трябва
Пожертвано да бъде на духа, чрез нас самите,
Че ползотворно то да стане в световите,
Коиито могат да направят, щото силата човешка
Да може на развитието на света да служи.

Магнус Беликозус:

Ти за да можеш своя труд да създадеш,
Години много трябваше далеч от някои неща да бъдеш,
Коиито за душата ти най-скъпи бяха.
До себе си ти имаше духовния учител;
Напусна те той, за да може
Думата в тебе да развие собствените сили,
Другар ти бе приятелката скъпа,
Тя също те напусна, за да можеш да намериш

Това, което хора да намерят могат,
Когато следват само собствените сили на душата,
Ти смело изпитанието издържал си.
Това, което ти отнето бе за твоего благо,
Сега отново за доброто ти ще бъде подарено.
Приятелката твоя, както виждаш
Приема те в самия храм по нашето желание,
И скоро ти учителя си също ще приветстваш.
Съвместно с нея приятелите също,
Които на прага на храма се намират,
Желят да те поздравят като носител на познанието.

Феликс Балде/ Към Томасиус/:
Днес мистиката, до сега които само вътрешно
Стремеше се към светлината на духа чрез съзерцание,
Чрез твоего дело на науката е подарена,
Която се стреми единствено към битие на сетивата.

Щрадер/към Томасиус/:
Ти пътищата можа да намериш
И за душите търсещи познание духовно,
При все че за материята ги животът свързва,
Такива пътища към светлина които водят.

Томасиус:
Учителю възвишен, господи велики;
Вий вярвате, че виждате в лицето ми човека,
Комуто борба сериозна и духовна сила
Помогнаха му да осъществи той едно дело,
Коего хвалите и искате да подкрепите,
Вий мислите: той несъмнено ще успее
Да примири ценената високо днес наука
С прадревна мистика свещена.
Действително на мене можеше да вдъхне вяра
В това ми дело не гласът на собствената ми душа,
А само думите, които Вие казахте.

Фридрих Траутман:
На първомайстора ни словото
То несъмнено изразява само
Това, което чувствате във вашата душа.

А вътрешният глас не се нуждае от подкрепа.

Томасиус:

О, ако е така, сега стоял бих аз смирено
Пред Вас и молил бих за висша милост,
От храма мойта работа благословение да има,
Това да вярвам можех още щом научих,
Че моя труд под Вашата закрила взехте
И искате да ми отворите вратите, иначе които
На посветените да се отворят могат само,
Но в пътя, който ме до Вас доведе,
Разкри се на душата моя един свят,
До който Вие в този час безспорно
Не бихте ме завели. Ариман самият
Пред мен застава в пълната си сила,
Можех да разбера, че той наистина познава
Действителните мирови закони.
Това, което хората за него си представят,
Лишено е от всяка стойност,
Да го разбира може само онзи, който
Духовно неговото същество да вижда може.
Можех да разбера единствено от него
Самата истина за моята творба.
Той ми показва, че за нейното въздействие
В развитието на света не може да решава
Това, какво тя впечатление на хората направи,
Които оценяват я по разум и наука.
Това съждение решаващо би било само,
Кога творбата се отделя от твореца
И тъй от него отделена би могла да води
Самостоятелно съществуване в духовния живот,
Но моята творба остава постоянно свързана тя с мене
И е възможно, щото аз от областта духовна
Това, което съм създал, в зло да превърна,
При все че то самото е добро и също
Добро чрез своята собствена природа може да произведе,
Ще трябва аз да действувам от царството духовно
Във всичко, що последствие ще бъде на Земята
На делото, което в земния живот създал съм,
И ако аз областта духовна нещо лошо
Направя да се влее в тези му последствия,

Тогава истината вредна повече ще бъде
Отколкото погрешността. Защото хората ще трябва
Да следват първата, а не последната.
Аз несъмнено в бъдещето време ще превърна
Във зло последствията на това, което съм извършил,
Защото Ариман на мене много ясно ми показва,
Че тези последствия са неговото притежание,
Когато работех и бях напълно
Щастлив и очарован, че с такава сигурност
Оглеждах истината част по част безспирно,
И виждах само тази част на моята душа,
Която бе обърната към моето проучване;
Но другата ѝ част остана пренебрегната,
Можеха там да се развият дивите инстинкти,
Които по-преди в зародиш бяха само,
И зрели плодове в спокойствие родиха мощно,
Аз вярвах, че съм в най-високата духовна област,
А в същност се намирах в най-дълбока тъмнина душевна.
И в своето царство Ариман ми много ясно
Показа силата на моите инстинкти.
Така аз зная вече, как ще действувам по-късно;
Защото в бъдеще инстинктите ми трябва
Да станат собственото мое същество.
Преди започване на мойто дело
Аз бях се посветил на Луцифер, чието царство
Да разбера и да позная исках.
Едвам сега познавам туй, което не съм знаел,
Когато бях всецяло в творчеството си потънал,
Че мойто мислене той с най-красиви образи обгръщаше,
Обаче при това в самата ми душа,
Създаваше пък дивите инстинкти,
Които за сега не се показват,
Но в бъдеще със сигурност ще ме владеят.

Фридрих Траутман:

Как може някой, стигнал до такава висота духовна,
Да знае всичко това сигурно и въпреки това да вярва,
Че злото не ще може да избяга?
Нали ти виждаш туй, което вредно е за тебе . . .
Ще трябва да го отстраниш и смело
И себе си и твоего дело да спасиш по този начин,

Защото всеки ученик духовен трябва строго
Да заличи той в себе си това, което пречи му да се издигне.

Томасиус:

Аз виждам, Вий не разсъждавате по мирови закони,
Това, което Вий желаете, сега могъл бих да изпълня,
И бих могъл да кажа в този час
На себе си самия всичко туй, което Вие казахте,
Обаче туй, което кармата сега ми позволява да направя,
Тя в бъдеще не ще ми позволява вече,
Да дойдат трябва в мен неща такива,
Коиито моят дух ще затъмнят и ще ме водят
Тъй както аз сега Ви съобщавам,
Тогава жадно аз в развитието на света
Към всичко ще посягам, що от мойто дело
Да се окаже може вредно и аз също
В духовния живот ще искам да внедрявам.
Тогаз ще трябва Аримана да обичам
И с радост като собственост да му подавам
Това, което съм създал в живота земен. . -

/Настъпва пауза, през време на която Томасиус размишлява дълбоко./

Ако това засегнало би само мене,
Аз носил бих го само в моята душа,
Очаквал бих в спокойствие напълно
Това, което ми е в пътя мой определено,
Но то засяга Вашия Съюз, тъй както и самия мене.
И злото, плод което е на мойто дело
За мене както и за другите души човешки,
Чрез Кармата ще бъде изплатено,
Но фактът, че могли сте в грешка да изпаднете,
Тежи далеч повече за живота земен,
Понеже сте ръководители на този живот земен.
В света духовен трябваше да прочете,
От поглед ви да не може да избегне,
Че моята творба от друг човек,
А не от мене трябваше да се извърши.
Би трябвало да знаете, че в момента
Забравено да бъде трябва то и след това по-късно
Отново някой да го създаде,
Последствията му различно който да насочи.

Така чрез Вашето съждение Вий на Съюза
Отнехте правото, което трябваше да има,
Ако да ръководи трябва службите свещени.
Това за Вас от мойто виждане духовно следва
И затова на този праг аз се явих сега,
А иначе, това като познавам, бих стоял далече.
Така благословията Ви моята творба не може
Тук да приеме, затова, че тя добра е, но и вредна също.

Хилариус:

Обични братя, туй, което тук започна,
Сега не може да продължи по-нататък.
Да се оттеглим трябва на онова място,
Където нам Духът ще ни покаже своята воля.

/Хилариус Готгетрой с Беликозус, Торкватус и Траутман напускат залата. Също Доктор Щрадер и Феликс Балде. Мария и Томасиус остават на местата си. В зала та се стъмнява. След кратка пауза се явяват трите духовни образи Филия, Астрид и Луна в един облак от светлина и се групират така, че отначало закри ват Мария. Следващото е духовно изживяване на Томасиус. /

Филия:

Жадува душата
Да пие светлината,
Извираща от светове,
Кои то воля грижлива
Пред хората закрива.
Духът се стареае
Да слуша със жажда
Слова на Боговете,
Кои то мъдрост блага
Закрива пред сърцата,
Опасност застрашава
Мислите, кои то
Да изучават искат
Във сферите душевни,
В кои то царува
Това, което скрито бива.

Астрид:

Душите се разгръщат
Следейки светлината
И в светове проникват
Които виждането смело
На хората разкрива.
Духът стреми се
Блажено да живее
В божествените сфери,
Които мъдрост лъчезарна
На виждащи разкрива.
И скритото знак прави
На смелото желание
За мирови полета,
Които крият тайни
От мисълта далечни.

Луна:
В душата плодonoси
И виждане се ражда
Извирало от сили
Които волята безстрашна
В човека запалва.
И същества вълшебни
От праоснови черпят
Спасителните сили,
На сетивата скрити,
От границите земни.
Вървят по следите
Душите, които търсят
Вратите да намерят
От Боговете скрити
За воля заблудена.

Глас на съвестта /невидима/:
Но твоите мисли се разклащат
При пропастта на битието;
Те имаха подкрепа,
Която ти изгуби вече.
Това, което като слънце им блестеше
За тебе то угасна,
Ти скиташ в дълбини на световете,

Които хората с копнеж желаят
И искат да ги завладеят.
Трепериш ти в основи на развитието,
Където хората не могат да намерят
Утеха за душите.

/Последните думи преминават непосредствено в следващите на Мария,
която все още е закрита от духовните образи и е невидима. Тя говори
първо като призрак, обаче с вътрешен глас. /

Мария:

Душата си накланяй
Към същества любящи,
Които някога надеждата й смела
Със топлината на живота
Можеха да проникнат.
Които някога можеха волята й да просветнат
С духовна светлина.
От самотата изтръгни
Ти търсещите сили на сърцето,
Почувствай, че приятелката ти е близо
Сред тъмнините на стремежа.

/Духовните образи изчезват заедно с облака от светлина. Мария става
видима на нейното място. Мария и Томасиус стоят сами един сред друг/

Томасиус /от дълбоко размишление/:

Къде бях аз току що? Силите на моята душа
Разкриха ми в каква обърканост съм вътре в мене;
И мировата съвест ми разкри
Какво съм аз изгубил; благославящ след това
Гласа на любовта аз чух като от мрачно царство идващ.

Мария:

Йоханес, на душата ти другарката желана
Отново може да стои до тебе
И да те следва може тя в основите на световите,
В които си душите чувството на Боговете
Спечелват чрез победите, които
Унищожават и с това добиват битието.
И тя във вечно празните полета ледни
Приателя си скъп ще ръководи,
Където той ще извоюва светлината,

Която Боговете трябва да създават,
Когато тъмнината силите парализира на живота,
Приятелю, стоиш на онзи праг ти на живота,
Където може някой да изгуби туй, което придобил е.
Можа да вадиш нещо ти в света духовен
И си от там почерпи сила,
Която творческа способност роди в тебе.
Сега теб струва ти се, че си я изгубил,
Но не желай това да не е станало.
Защото туй желание ти би отнело силата,
Която би довела те в света духовен по-далече,
Дали ще ходиш в истината или в грешка,
Ти постоянно изгледа ще можеш да разкриеш,
Помагач на душата ти да стигнеш по-нататък,
Когато смело си приел това, което е необходимо,
Извиращо от същността на царството духовна,
Това закон е за един духовен ученик.
Догде все още в теб желание живее
Да не би станало това, което вече факт е,
На тебе ще ти липсва силата, която е потребна
Когато искаш в царството духовно да останеш,
Че си изгубил туй, което придобил си,
Това да те научи трябва, как ти по-нататък
В духовни пътища да ходиш както трябва,
От този час не можеш вече да се позоваваш
На твоето разбиране, о което можеше да съдим
За твоята дейност ти в живота,
Щом считааш сериозно, че изгубил си го вече.
Сега ще трябва ти мълчание да си наложиш
И мълчаливо да очакваш, що духът ти носи;
Отново след това със себе си да се съветваш,
Когато вече си добил ти нещо ново.
Ти често срещал си Пазача сериозен,
На онзи праг духовен който бди
Делящ света духовен от света на сетивата;
Край него още ти не си преминал,
А винаги се връщаше, щом си го виждал,
И всичко гледал си от вънка само, -
Не беше ти в онази вътрешност, която
Простира се като действителност духовна;
Така да чакаш трябва още,

Какво ще може да ти се разкрие,
Кога до мене не да стъпиш само ти ще можеш,
А да прекрачиш също този праг.

/Завесата пада. /

ТРЕТА КАРТИНА

В царството на Луцифер. Едно пространство, което не е затворено от изкуствени стени, а от фантастични форми и такива подобни на растения, животни. Първо присъствуват душите на Капезиус и Мария. След известно време се явява Луцифер. По-късно се явяват също Бенедиктус, Томасиус с своето етерно подобие /двойник/, след това Теодора.

Мария:

Ти, който в царствата на сетивата земни
Познат си ми като Капезиус, защо
Те срещам аз тъй като първо същество
Тук в царството на Луцифер? Опасно е
Обдухан от духа на това царство ти да бъдеш.

Капезиус:

О ти не говори ми за Капезиус!
Той някога във царството на съществуването земно
Живот си беше извоювал, който като съм
Отдавна е познал. Там мисълта си той насочваше
Върху неща, които бяха станали
В течение на времето. И мислеше, че ще намери
Онези сили, чрез които става
Духовният живот на земното човечество
И също, как човечеството действа.
С това, което той можа чрез тези сили да познае,
Опитваше се да крепи душата си.
От тук, от това царство човек може
Да гледа знанието той, което е развивал никога,
Той вярваше, че образи действителни е притежавал,
Които му действителността могат да разкрият;
Погледнати от тук обаче се показва ясно,
Че те са само леки сънища, втъкани
От духовете в слаби земни хора,
Не могат те действителности да понасят !
От страх и затъмнение обзети биха били,

Когато биха могли да познаят, че духове само
Насочват хода на живота, според както искат.

Мария:

Говориш ти както съм чула да говорят същества,
Които никога не са във плът живели на Земята.
Те казват, че лишено от значение е това земно царство
И само малко действие то има във всемира,
Обаче който жител е на това земно царство
И силите си най-добри дължи на него,
На мнение съвсем различно той ще бъде.
Намира той за важни много нишки на съдбата,
Които свързват битието заедно с битието на всемира,
И също Луцифер, тук който действа всемощно,
Държи си погледа насочен към Земята
И се стреми дела човешки така да насочва,
Че плодовете им да зреят за духа му.
Той знае, че би в тъмнина изпаднал,
Щом на Земята плячка не могъл би да намери,
Така съдбата му от това също тя зависи.
Така е също и за други същества световни.
Кога душата на човека гледа в образ
Световни цели, към които Луцифер стреми се,
И ги сравни с това, което искат Съществата,
Противник на които Луцифер е постоянно,
Тя би могла да знае, че му вреди
Чрез побеждаване постигнато над себе си самата.

Капезиус:

Човекът, който с тебе тук беседва,
Ужасни са за него времената, при които
Затворен бива в тялото, което все е още живо
И е запазило все още своята земна форма,
Макар духът не може вече да го овладее,
В такива времена тогава този , дух усеща,
Че светове, които той цели, се сгромолясват
И струва му се, като че ли само затвор тесен
От нищото ограничен ужасно го измъчва.
Тогава всичко онова, което той живее,
За този дух е като угасено.
И често може той да чувства същества човешки,

Но без да разбере това, което те говорят.
Разбира той такива думи само,
Които се от разговора след това отделят.
И му припомнят всичко онова красиво нещо,
Кое то той да гледа може в царството духовно,
Тогава той е в тялото, и все пак не е в него.
Живее в него той живот, от който се страхува,
Когато гледа го от това място,
И да копнее трябва за момента,
Кога напълно той ще се освободи от това тяло.

Мария:

Такова тяло, подходящо за душите земни,
То носи в себе си такива средства, чрез които
Да пресъздава може образи божествено красиви,
Които въпреки че в съществуването земно
Показват се в човешките души те само като сенки,
Зародиши са, годни някога в световното развитие
Да се превърнат в цветове и плодове.
Така със своето тяло служи човекът на боговете
И истинският смисъл на живота на душата
Показва му се само, кога в неговото тяло
Той силата на живия "Аз" чувства.

Капезиус:

О ти не казвай тази дума тук пред съществото,
Кое то се яви сега на тебе в областта духовна
И на Земята то като Капезиус живее.
То би избягало, когато думата би чуло,
Която тук ужасно го изгаря.

Мария:

Нима това ти мразиш,
Кое то прави от човека истинското същество?
Как можеш да живееш тука в това царство,
Щом тази дума толкова ужасна е за тебе?
Защото никой тук не може да достигне,
Ако не чувства живо същността на тази дума.

Капезиус:

Стоящият сега пред тебе често е стоял

Пред Луцифер царуващ в това царство,
И Луцифер можа да му открие,
Че на владяната от неговата воля област
Онези думи могат само да увредят,
Които носят силата получена от земното им тяло.
Душите пък, в безсилие които само
Живота си прекарват в това тяло,
Но притежават вече ясновидска сила,
Те само учат в луциферовата област
И не увреждат с нищо това царство.

Мария:

Аз зная, в тези области духовни
Не с думи, а чрез виждане душата научава
Това, което в този миг можах да видя
Чрез факта, че пред мене ти яви се.
То в моята душа ще се окаже
Като напредък в мойто ученичество духовно.

Капезиус:

Но тук не само се учения добиват;
И задължения явяват се на това място,
Ти тук говори на душата,
Която в тяло се Капезиус нарича,
Духовний поглед, който ти получи
В живота минал, ти показва,
Че нему много ти дължиш чрез твойта Карма,
И затова от Луцифера трябва да изпросиш
Това, че той носителят велик на светлината,
Да позволи Капезиус да пази тебе на Земята.
Чрез твойта мъдрост ти добре ще можеш да познаеш,
Какво за него трябва да направиш, че той също
На тебе в следващия живот земен да направи.
Тогава ти ще можеш своя дълг да изплатиш.

Мария:

Нима аз този дълг, свещен за мене,
Чрез силата на Луцифер ще трябва да изпълня?

Капезиус:

Дълга да го изпълниш ти ще искаш несъмнено.

Това ще можеш само с помощта на Луцифер самия.
Но ето го самият той, духът на светлината.
/Капезиус излиза. Влиза Луцифер и през време, когато той говори, идва Бенедиктус, /

Луцифер:

Мария, пред престола ми ти искаш
Себепознание за таз душа човешка,
Която ти е близка в земния живот.
Чрез виждане на мойто същество тя може
Да се научи себе си действително да опознае,
Това тя може също и без тебе да постигне,
Как можеш ти да вярваш, че ще позволя аз
Това, което за приятеля си искаш да постигнеш?
Нали учител твой е само Бенедиктус?
Там долу на Земята той е мой противник силен,
На моите врагове той силите си посвещава.
Успя той вече да изтръгне не малко от мене.
Йоханес се от него веч отказа,
На мойто ръководство повери се.
Не може още истинското мое същество да вижда,
Защото нему липсва още едно ясновидство;
Ще го добие по-късно чрез мене,
Тогава ще принадлежи ми той всецяло,
Но аз на тебе забранявам нито дума ти да кажеш,
Която за Йоханес би могла да се отнася,
Докато тук пред този мой престол стоиш.
Такава дума тука би ме изгорила,
Защото знай, на това място думите дела са
И други дела още от тях ще последват.
Това, което твойта дума би създаде,
Не трябва тука то да бъде.

Бенедиктус:

Ти трябва да я чуеш тази дума.
Защото там, където думата съдържа силата на действието,
Тя също се от минали дела поражда.
Направено е вече туй, което Луцифера побеждава.
Мария ми е истинският ученик духовен;
Можех аз да я доведе до степената онази,
Където тя позна върховен дълг духовен

И сигурно да го изпълни тя ще може.
И без съмнение като изпълни този дълг
В Йоханес ще се образуват силите лечебни,
Който ще освободят го от властта ти.
В душата си Мария носи
Свещен обет, от който
В световното развитие ще се родят лечебни сили.
Ти също в думи скоро ще то чуеш;
Но ако ти със силата на мисълта си искаш
Да понижиш лъчезарящата си светла дреха,
Която ти вълшебна сила дава,
Да противиш се и да завладяваш
Това, което е себичност на душите,
Тогаз добре ще доловиш лечителните сили,
Те в бъдеще ще бъдат така мощни,
Че тяхната любовна сила ще привлеча
Йоханес мощно в сферата им топла.

Мария:

Ще се яви Йоханес тук, но с формата, която
Душите земни знаят като тяхна,
Ще се яви и съществото онова, което
Човек го скрито носи в себе си като подобие човешко.
Ако Йоханес би познал те само
Тъй както ти пред земната му форма се показваш,
Това не може да му даде всичко, от което
Се той нуждае за напредъка си на душата.
На двойника му ти сега ще трябва
Да повериш това, което му е нужно
За онзи път духовен, в който
Аз в бъдеще ще трябва да го водя.

Луцифер:

Нима ще се яви пред мен Йоханес!
Добре аз чувствам силата, която вий създавате,
Враждебна ми е тя от как Земята съществува.
/Явяват се идвайки от различни страни, обаче е, едновременно, Йоханес
и неговият етерен двойник. /

Йоханес:

Подобие ти мое, до сега ти само

Показваше се за да се изплашвам
Пред собственото мое същество. Аз още малко
Да те разбирам мога, но познавам,
Че ти душата ми насочваш,
Ти пречиш ми свободно аз да съществувам
И също си причина, аз да не разбирам
Какъв съм си действително. Пред Луцифер
Ще трябва да те чуя да говориш, за да видя,
Какво ще трябва в бъдеще да сторя.

Двойникът на Томасиус:
Можаях аз вече често на Йоханес
Да се явявам и себепознание донасям.
Но действал съм в основите душевни само,
Който още скрити са неговото знание.
Животът ми там вътре в него
Отдавна вече се значително превърна.
Преди години до него стоеше и Мария.
Той вярваше, към нея че привързан е духовно;
Аз му показах, че инстинкт и страсти също
Са ръководили действително душата му.
Може да разбере това той само като упрек.
Но ти, носител който си на светлината,
Показа му на сетивата пътя, в който
Полезен на духа той стана. Но наложи се
Йоханес разделен да бъде от Мария,
Отдаде се той след това на мисленето строго,
А то съдържа сили можещи душата да пречистят.
Това, което се от чисто мислене струеше,
Се вля и в мене също. Бях преобразен тогава.
Аз чувствам неговата чистота и в мене също.
Сега, кога отново към Мария той се чувствава привлечен,
Да се страхува веч от мен не трябва.
Обаче още той принадлежи на твойто царство.
Аз в този час обратно го изисквам.
Сега той мойто същество ще може да живее,
Макар ти смисъла на това да не определяш.
От мене се нуждае той сега, че в неговото мислене
Душевна топлина и силите сърдечни също
От мойто същество да се създават мощно,
Отново трябва себе си като човек той да добие.

Луцифер:

Стремежът ти добър е, но не мога
Да ти го удовлетвори тъй както ти желаеш,
Във същия му вид, както преди години
Ти пред душата му яви се,
Защото би отдал понастоящем любовта си
На мисленето само и на знание студено;
И цялото битие топло в него
Ще се яви безчувствено и празно от живот и като мъртво.
Така не мога аз да го оформя с мойта сила.
Чрез мене личността и собствената същност
Да се намерят трябва изживяващо в самия него.
Сега да те превърна трябва, за да може
Това за неговото благо и напредък то да бъде.
Отдавна съм приготвил аз това,
Което трябва ясно в теб да се покаже,
Йоханес не ще люби вече той Мария,
Тъй както в миналите времена е любил.
Но ще я л ю б и със страстта,
Със цялата си сила, както нявга.

Бенедиктус:

Добрата работа, която ний успяхме да постигнем,
Сега ти искаш в своя полза да превърнеш.
Ти някога чрез силата сърдечна бе привързал
Към себе си Йоханес; но аз виждам,
Че връзката ще трябва скоро да подсилиш,
Ако към тебе той привързан трябва да остане.
Сърцето в него иска с духа да се свърже.
Успее ли това, тогава делото научно,
Което на Земята той създаде, трябва
Във бъдеще да стане собственост на Съществата,
Срещу които ти от земното начало борба водиш.
Успее ли ти на Йоханес любовта му,
С която до сега той любеше Мария,
В онази страст чрез хитрост да превърнеш,
Която нужна е за твоите цели,
Тогаз доброто, що можа той да направи,
От светове духовни в зло ще го превърне.

Мария:

Нима спасение все още е възможно? И Йоханес
Не е определен в ръцете на онези същества да падне,
Сега които искат неговата работа да завладеят?

Бенедиктус:

Би станало така, когато всички сили
Останали такива биха, както до сега развити;
Ако обаче в подходящо време ти ще можеш
В душата си обета даден да задействаш,
Тогаз ще променят те своята насока.

Луцифер:

О влезте в действие вий, сили на принуда,
Почувствайте вий, същества елементални,
На вашия учител силите
И пътя изгладете,
Да може от областта земна
Да се обърне в царството на Луцифер
Това, което моето желание преследва,
Коего мойта воля иска.

Теодора/явява се/:

О кой зове ме в царството, което чуждо е за мене?
Обичам само аз, когато светове на Боговете искат
С любов на моята душа да се разкрият
И топлина тъчаща в моето сърце блажено
Словата на духа от мойта вътрешност зове.

Двойникът на Томасиус:

О как преобразяваш цялото ми битие ти,
Ти се яви и аз сега такова същество съм, което
Да действа може само, щом изпълнено е то от тебе.
Чрез мен сега Йоханес твой да бъде трябва;
И любовта, която някога тъй страстно от сърце му
Изтръгваше се за Мария,
Сега на тебе вече той ще посвещава.
Видя те той преди години, без да чувства,
Какво в душа му оживя тогава
Като любовна топлина потайно.
Сега то ще изплува горе и всецяло
Ще го със силата изпълни,

Която цялото му мислене към тебе ще насочи.

Бенедиктус:

Моментът подходящ настъпи вече.
Разгърна Луцифер всемощна сила;
Мария, твоят ученичество духовно
Насреща му да се изправи сега мощно трябва.

Мария:

Носител ти на светлината,
Която иска любовта да държи само
Да служи на себичността,
В начало на Земята си дарил
Познание на слабите човеци,
Когато Боговете са определили първо
Без воля собствена и несъзнателно да следват
Това, което воля на Духа е,
И от тогава всичките души човешки
Са мястото, където ти воюваш с Боговете,
Но близки вече са онези времена, които
Ще донесат на тебе и на твоят царство гибел.
Един мислител смел можа от твоите дарби
Науката така той да развие,
Че тя на Боговете на човека вече да се отдаде.
Ти още веднъж се опитваш, силите,
За Боговете предопределени, свои да направиш.
Понеже на науката плодът, чрез който
Ти някога човеците подмами и Йоханес
Чрез произведението си от теб изтръгна,
Би искал чрез Любов сега да го подмамиш,
Която по плана на своята съдба той нивга
Не трябваше да чувствува за Теодора,
Сега чрез любовта борба да водиш искаш срещу мъдростта,
Тъй както ти чрез мъдростта воюваш срещу любовта.
Но знай, в сърцето на Мария,
Коего в този час застава срещу тебе,
Духовната Наука е създала сила,
Да пази собствената си любов далече
От всяко знание. Аз нивга в бъдеще не искам
Да бъда завладяна от блаженство,
Коего чувстват хората, когато мислите узряват.

За жертва аз сърцето си да вѳорѳжа искам,
Че винаги да може моят дух да мисли само
И мислейки на боговете плодове да жертва.
Тогаз познанието ми в свещенодействие ще се превѳрне.
Това, което вѳтре в мене аз създавам,
Ще се разлива мощно над Йоханес,
Когато често в бъдеще в сърце му
Ще думите звучат, които идват му от тебе.
"Човешкото му същество ще в любовта намери
Това, което сила на особеността му ще дарява. "
Това сърце на тебе мощно отговор ще дава:
Ти някога в начало на Земята беше слушан,
Когато плодове на мъдростта показва,
Обаче плодове на л ю б о в т а човеците ще трябва
Да си осигурят от царството на Боговете.

Луцифер:

Аз ще се боря.

/Кратко затѳмнение/

Бенедиктус:

И борящ се на Боговете ти ще служиш.

/Гръм, - Завесата пада. /

ЧЕТВЪРТА КАРТИНА

Една стая в розово-червен основен тон. Тя принадлежи на дома на Щрадер и Теодора, съпругата на Щрадер. От самата уредба се вижда, че тук Теодора и Щрадер вършат в обща стая различни работи. Върху една маса се намират модели на механизми, някои от които са свързани с мистиката. Двамата са в разговор, който е един вид общо потопяване в седмгодишния юбилеен ден на техния брак.

Щрадер:

Навършват се години седем в този ден,

Откакто ти другар ми стана на живота

И също извор си на светлината,

Която свети над живота, който в дни предишни

Изложен беше застрашително на тъмната.

Аз бях човек духовно беден, ти когато

До мен застана и ми даде

Това, което по-преди светът отказваше ми непрестанно.
Години много аз стремях се сериозно,
Да работя във смисъла на строгата наука,
Да търся стойности и цели на живота.
Един ден трябваше аз ясно да позная,
Че този ми стремеж изцяло бе напразен.
Чрез тебе аз можах да видя, как стреми се
Духът, за да разкрие той в един човек неща такива,
За мойто знание и мойта мисъл недостъпни.
Видях те аз тогаз в кръга на хора,
Където Бенедиктус бе ръководител;
Изслушах аз тогава твоят откровение,
И след това познах в лицето на Томасиус,
Какво науката духовна може
В една душа човешка да направи.
Това, което аз така можах да изживея,
Отне ми вярата в наука и в ума човешки,
Обаче същевременно не ми показа нищо,
Което разбираемо да ми изглежда.
От всяко мислене се аз отвърнах
И по-нататък тъпо си живота заживях,
Лишен от стойност който ми се стори.
И техниката, на която се отдадох,
Аз исках да ми донесе забрава и заглуха.
Мъчително съществуване прекарах,
Догде за втори път те срещнах
И скоро също станахме добри приятели,

Теодора:

Понятно е, че този ден за тебе
Отново спомени за стари времена събужда
И ги поставя така живо пред душата.
И моето сърце се днес нуждае също,
Във времето обратно поглед да насочи,
Когато сключихме съюз в живота.
Тогава чувствах постоянно в мене да нараства
Онази сила правеща душата ми способна
От световите на духа аз знание да получавам,
И ръководена от Феликс Балде благородно,
Нарастна тази сила до онази степен,
Където се намираше преди години седем.

Капезиус намерих в това време
Веднъж във горската самотност аз на Феликс.
След дълъг проучвателен живот той стигнал
Да стане ученик духовен вече,
Той считаше за важно да познае,
Какъв е начинът, по който аз света духовен виждам.
По-късно често бях аз заедно със него,
В дома му тебе аз можах да срещна
И лък да донесе на твоите научни мъки.

Щрадер:

Така душата ми получи истинската светлина,
След дълго само в тъмнината гледане,
Видях сега, какво в действителност духът е.
Така ти ми помогна да позная,
Какво от висши светове ти се разкрива
И всичките съмнения изчезнаха набързо.
Тогавя всичко това върху мене тъй подеждва,
Че аз наистина отпърво в тебе нищо друго
Не виждах, освен само на духа посредник.
И мина дълго време докато позная,
Че не духът ми само твоите думи слуша,
Които му разкриват истинската му родина,
А също и сърцето говорителя ценеше
И винаги до него искаше да бъде.

Теодора:

И после довери ми ти това, което чувстваш.
Тъй странно беше, как ти казваше ми всичко.
Така бе, като че не една мисъл
Възникнала бе като изпълнение
На живия в сърцето ти копнеж.
Такива думите ти бяха, като че ли само
Те търсеха съвет в другарката душевна,
За помощ ти говореше, която ти е нужна,
И също за подкрепа на душевните ти сили,
Които те държаха в тежко настроение,

Щрадер:

Че мен действително съдбата бе определила
Другарка да ми стане някога вестителят духовен,

Далече бе това от всяка моя мисъл,
Когато аз за помощ те помолих.

Теодора:

И как показаха тогава думите самите,
Които знаят да делят едно сърце от друго,
Че невъзможно иначе да бъде било.
Сърцата често те сами съдбата трябва да тълкуват.

Щрадер:

Когато твоето сърце изказа думите съдбовни,
Проникнаха душата ми вълните на живота,
Които аз можах да чувствам като истински такива,
Които от душата ми едвам по-късно
Нагоре ще изплуват като спомен
И като светлина лъчезаряща ще ги чувствам.
Да зная можах аз, за какво да си спомням,
Но да го изживея въпреки това не можех,
Защото нямах още изживяване духовно.
За първи път се случи, че духа самия
В душата си аз непосредствено да мога да позная,
Това не се повтори, но и все пак
Наистина ми сигурността даде,
Която върху целия живот разлива светлина.
И след това изтекоха приятно седемте години,
Можах аз да почувствам, как механиката, на която
Сега аз служа, може оплодотворена тя да бъде,
Кога душите знаят да се свържат
По начин правилен със светове духовни,
Защото само силата духовна живот внася,
Която ти можа да ми дадеш обилно,
Тя позволи стремежа аз на силите така да виждам,
Че творчеството като вдъхновение
Внезапно пред духа ми да застане
И вдъхна ми надежда да работя.
Аз чувствах, как чрез твойта светлина
В душата ми се силите събуждат,
Западнали които биха били в нея,
Те дадох ми сигурност в живота
И позволиха ми изправен да остана,
Кога пред розенкройцерите толкова потресно

Томасиус осъди собствената своя работа научна,
Която можеше да го издигне толкова високо,
Осъди я и с твърдост се упрекна.
Мен вътрешната сигурност можа да ме подържа,
Когато във в света аз на такива
Противоречия можах да се натъкна
И само ти ми даде това всичко.
И само откровението на духа, което
Чрез тебе съм получил, ми донесе
Такова знание желано от душа ми.
Кога пък това откровение престана,
Остана ти до мене като светлина крепяща.

Теодора: /Замислена дълбоко и изказваща с прекъсване изречението/
Когато после откровението се прекъсна . . .

Щрадер:

Това създаваше ми тежки грижи.
Аз питах се, дали не изживяваш
Страдание дълбоко чрез това, че си изгуби
Духовното си виждане така внезапно
И ти за да ме щадиш, страдаше си тихо.
Но твоето спокойствие показва,
Че ти спокойно своята съдба понасяш.
В последно време само ти си друга;
Не си ти вече радостна, тъй както бе по-рано,
И светлината на очите ти отпадна.

Теодора:

Това, че откровението на духа изчезна,
Не би било наистина болезнено за мене,
Съдбата промени ми пътя на живота;
Това спокойно трябваше аз да приема.
Но стана тя болезнена за мен отново,

Щрадер:

За първи път през седемте години
Неразбираема за мен е Теодора.
За тебе всяко изживяване духовно беше
Във също време източник на вътрешно блаженство.

Теодора:

Сега напълно друго откровение аз имам.
Аз първо чувствам се тъй както и по-рано
Принудена да заличавам мисленето свое;
Но други път след кратко време,
Когато празнота успях да създам аз в мене,
Обгръщаше душата ми спокойна светлина
И образи духът пред мене раждаше.
Сега изпитвам аз невидимо противно чувство;
Но тъй, че мога точно да позная,
Че силата от въвн ми идва, аз която чувствам,
И страх обзема ми тогаз душата,
Не мога аз да го изгоня, той ме завладява.
Да бягам аз тогаз бих искала от съществото,
Което е невидимо, но отвратително,
Изпълнено с желание то иска да се приближи до мене.

Щрадер:

Изглежда невъзможно туй за Теодора.
Това, което се по този начин изживява,
Се счита като действие на собствени душевни сили,
Които се пред погледа човешки отразяват.
Но твоята душа не може тъй да се покаже.

Теодора: /болезнено, бавно, размисляйки/:

Добре ми е познато това мнение.
И затова се потопявах аз със всичка сила,
Която моята душа все още има,
Горещо във света духовен и се молех,
Да ми открият съществата, които по-рано
С такава благодат към мене бяха склонни,
Причината на моето страдание.

/Сега следват разкъсани думи. /

И ето. . . се яви. . . отново. . . светлината. . .
Тя. . . се оформи. . . и прие. . . човешки. . . образ
И този образ бе Томасиус,

Щрадер:

--- Томасиус ---

Човекът, в който винаги бих вярвал . . .

/Пауза, след това размишляващ с болка. /

Когато пред душата си да призова бих искал,

Как той срещу мистичния Съюз застана . . .

Как той за Ариман и себе си говори . . .

/Теодора потъва в размисъл и гледа втрещено в празнотата като в безсъзнание. /

Щрадер:

О Теодора - - - какво сега - - - отново виждаш ?

/Завесата пада. /

ПЕТА КАРТИНА

/Една стая в онази горска къщичка, която в "Изпитание на душата" бе показана като дом на семейството Балде, Госпожа Балде, Феликс Балде, Капезиус, Щрадер, по-късно душата на Теодора. /

Госпожа Балде:

Така ний нейното красиво, лъчезарно същество

Отново да почувстваме ще можем,

Когато ний самите ще в света навлезем,

Където тя се тъй рано пренесе.

Наскоро ний отново да почувстваме можахме

Онази благодост лъхаща от всяка нейна дума

Тук в този дом с дълбока благодарност.

Феликс Балде:

Ний двамата, Феличия, жена ми,

И аз, обичаме я от душата си дълбоко.

И затова разбираме страданието ви голямо.

Щрадер:

Да, милата ни Теодора, все говореше

За госпожа Феличия и татко Балде

Дори в последния си жизнен час,

Тя също бе напълно с това запозната,

Коего тук крепи ви всеки ден живота,

И тъй самичък аз ще трябва по-нататък да се лутам.

Та стойност, съдържание ми беше на живота.

Това, което тя ми даде, е безсмъртно,

Но все пак - - - не е тука вече.

Феликс Балде:

Задружно с вас ний с обич мисълта си
В света духовен ще й пращаме и също
Едно ще бъдем с нея винаги и в бъдно време.
Но въпреки това бе изненадващо премного,
Когато чухме, че напуснала е тя Земята,
У мене в хода на години много
Разви се виждане, което в някои моменти
Показваше ми вътрешната сила на човека;
При нея моят поглед ме измами.
Не можех никога да вярвам друго,
Освен, че Теодора още дълго време
Любов ще на Земята да раздава,
Която до сега на много хора
Помогна в щастие, в страданието също.

Щрадер:

Наистина е странно, как се случи всичко,
Тя постоянно здраво настроение показваше
И все така, откакто я познавах,
И само след като започна да усеща,
Че нещо непознато я потиска
И до духа ѝ да се приближава иска,
Обзе я все повече мрачно чувство,
Страдание се в цялото ѝ същество разля.
И видно бе, как силите телесни
Разяждани от вътрешна борба са.
Когато аз загрижено я питах,
Тя казваше, че чувства се изложена на мисли,
Които страшно я възбуждат и изгарят като огън.
Но туй, което по-нататък каза, е ужасно
Когато силно се стараше със мисълта си
Причината на своето страдание да види,
Тогава постоянно пред духовния ѝ поглед
Заставаше Томасиус, когото двамата ценяхме.
Но все пак от това и впечатление остана също,
Едно такова силно чувство, казващо ѝ също,
Че от Томасиус да се страхува трябва.

Капезиус:

По съчетание на силите съдбовни
Томасиус и Теодора никога не трябва
Със страст в живота да се срещат.
Те на законите световни се срещупоставят,
Кога единият за другия да чувства иска
Това, което не е в духа основано.
Томасиус в сърцето свое накърнява
Това, което висши сили на съдбата определят;
Не трябва той към Теодора да насочва мисли,
Които истински й болка причиняват.
Обаче чувства той това, което не би трябвало да чувства.
Чрез своята съпротива той създава
От нине още сили, в бъдеще които
Живота му ще предадат на тъмни сили.
Към Луцифера тласкана всесилно,
Теодора несъзнателно е чувствала,
Че този дух на светлината е изпълнил
Томасиус със страст сетивна.
Мария, на която сили на съдбата
В духа Томасиус са поверили,
А същевременно и Теодора.
Намериха се в царството, което
На Боговете е враждебно.
Мария трябваше да бъде от Томасиуса отделена
И в бъдеще Томасиус самият
Да бъде свързан чрез любов погрешна с Луцифера.
Това, което Теодора изживяваше така душевно,
Превърна се в душата й в разяждащ огън,
Донасящ й страдания големи.

Щрадер:

Кажи ти, татко Феликс, що това пък значи.
Капезиус говори за неща тъй странно,
Които са напълно непонятни,
Обаче за душата ми ужасни са, жестоки.

Феликс Балде:

Чрез пътища душевни, по които
Капезиус принуден се видя да мине,
Извада временно той постоянно

В особено духовно настроение.
Тогаз духът му само в висши светове живее
И никакво внимание той не обръща
На всичко казано от сетивата на душата.
По навик само върши всичко друго,
Което иначе в живота се налага.
Той постоянно старите приятели да вижда търси,
За да прекара часове наред съвместно,
И въпреки до тях да се намира,
Обърнат е единствено към себе си самия,
Обаче туй, което той духовно вижда,
То винаги на истината отговаря,
Доколкото възможно е да бъде проверено
Чрез собственото мое виждане духовно,
Така и в този случай също мога
Да вярвам, че възможно му е било
По своя път духовен да открие
В основите на своята душа
Той истината за съдбата на Теодора.

Г-жа Балде:

Това е много странно, че не забелязва никак,
Какво говорят хората около него;
Душата му изглежда като че ли
Откъсната от тялото и гледа само
Това, което вижда в светове духовни;
Понякога обаче една дума
Откъсва го от унесеното странно
И за неща от световите на духа разказва,
Които свързани изглеждат някак с тази дума,
А иначе пред него можеш да говориш много,
От него то незабелязано остава.

Луцифер:

О, ако истината казва той, това ужасно е, жестоко.

Душата на Теодора/се явява/:

Капезиус можа да възприеме,
Какво е мойто битие в света духовен;
И вярно е това, което той ви каза.
Томасиус да падне не ще трябва;

Мария можа вече да запали
В сърцето свое силно жертвата на любовта си;
И Теодора иска от духовни висини
Лъчите благославящи на любовта да праща.
/Тя прави един благославящ жест. /

Феликс Балде:
Сега спокоен можете да бъдете, обични Щрадер.
Тя иска да говори с вас, това разбирам
От знаците, които дава; слушайте я.

Щрадер:
Ти моя Теодора, и сега която искаш
Към мене със любов да се обърнеш!
Каж ми, що желаеш да направя,
/Теодора прави знак към Капезиус. /

Феликс Балде:
Показва тя, че по-нататък не ще може да говори,
Тя иска ний сега Капезиус да чуем.
/Теодора изчезва. /

Капезиус:
Томасиус да вижда може Теодора,
Кога духовните очи поиска да използва,
И затова смъртта на Теодора няма да убие
Страстта, която му е вредна.
Да се държи различно трябва той
Откакто е постъпил вече, ако Теодора
Би била още въплътена в земно тяло.
Със страст ще се стреми към светлината,
Която от духовни висини разкрива се на Теодора,
При все че тя не притежава знанието земно.
Томасиус ще иска да плякосо тази светлина
И Луцифер чрез него да я вземе.
Тогава Луцифер чрез тази светлина на Боговете
За вечни времена ще пази в своето царство
Науката, която е можал Томасиус
Чрез земни сили да добие.
Откак Земята съществува, Луцифер
Е търсил постоянно хората, които

Божествената мъдрост са добили
По пътища непозволени.
Сега да съедини иска
Най-чистото духовно виждане със знание човешко,
Което чрез това се от добро би в зло превърнало.
Томасиус обаче несъмнено
От злия път ще бъде отклонен,
Когато Щрадер към такива цели се насочи,
Които в бъдеще човешко знание ще променят духовно
И могат да го приближат до знание на Боговете.
На него тези цели ще му се покажат,
Когато като ученик към Бенедиктус се обърне.

Щрадер /към Феликс Балде. /
О, татко Феликс, вашия съвет ми дайте.
Действително ли Теодора е предала
Това, което ми Капезиус тук каза ?

Феликс Балде:
В последни времена аз често
Се разговарях вътре в мене,
За да получа яснота относно него.
На драго сърце ще ви поверя това, което зная.
Капезиус живее в истинската форма
Духовно ученичество, при все че,
Това чрез неговото поведение различно се показва,
Съдбата му го е определила
В духовния живот да стори много нещо.
Той може задълженията висши, за които
Душата му избрана беше, да изпълни само
Ако духът му още от сега за тях се готви.
Но все пак неговото същество клонеше,
Вместо да търси светлина по пътища духовни,
Да се посвети на науката погрешна,
Която може днес безброй души да заслепява.
Пазачът строг на прага сериозен,
Света сетивен който от света духовен все разделя,
Изправен бе пред задължения по-трудни,
Когато пред вратата му Капезиус застана.
На сериозния изследовател беше нужно
Да се отвори тази врата, но веднага

Да бъде тя затворена след него.
Чрез начина, по който той добил бе
В сетивния живот онези сили,
Не би могъл той в областта духовна
Да стигне нещо по-далече.
Той може най-добре да се подготви
Да служи на високите човешки цели,
Които в бъдеще ще трябва да изпълни,
Когато от живота външен се отвърне.

Г-жа Балде:

И още нещо има, на което той внимание обръща,
Това са приказките, аз които му разказвах.
Чрез тях той вярваше отново оплодена мисълта си,
Кога душата му се чувстваше тъй празна.

Капезиус:

Пътуват приказки и в царството духовно
Когато ги разказвате вий само духом.

Г-жа Балде:

Аз искам, щом да се съвзема мога
И приказката вътре в мене заговори,
С любов за вас да мисля, че тогава
Да чувате я също в царството духовно.

/Завесата пада. /

ШЕСТА КАРТИНА

Едно помещение, което не е ограничено от изкуствени стени, а е затворено от преплитачи се растения имащи форми на дървета и от форми, които се разширяват и изпращат издънки навътре. Цялото е раздвижвано от природни процеси и понякога изпълнено с бури. Капезиус и Мария са на сцената, когато завесата се вдига. След това идват Бенедиктус, Филия, Астрид, Луна, другата Филия, Луцифер, Ариман и движещите се танцувайки същества, които представляват мисли, накрая душата на госпожа Балде.

Бенедиктус /още невидим, само чуван. /:

"Във твойто мислене живеят мисли на всемира. "

Капезиус:

Гласа аз благороден тук на Бенедиктус чувам
И неговите думи тук звучат духовно.
Това са думите, които са записани
За неговите ученици в книгата му на живота
И трудно разбираеми за земните души са,
А още е по-трудно изживени те да бъдат.
На кое място тук в страната на духа звучат
Такива думи, изпитание създаващи на земните души?

Мария:

Ти вече дълго време пребиваваш в царството духовно
По начин, който много неща ти разкрива
И тази област още ти е непозната?

Капезиус:

Това, което тук живее в собственото същество,
Е лесно разбираемо за свикнали с духа души;
Едното се чрез нещо друго обяснява.
Изпълнено със светлина е всичко, и макар частта
Погледната сама за себе си е често тъмна.
Кога обаче битие духовно иска да се свърже
За творчество със земно същество, душата
Започва своето разбиране да губи,
Тогаз частта не само, а и всичко се забулва
В дълбока тъмнина то много често.
Защо на това място тук отекуват
Слова написани за души земни
Там в книгата на Бенедиктус,
Това загадка прави онова, което тука става.

Бенедиктус/все още невидим/:

"В твоето чувствуване тъкат мировите сили. "

Капезиус:

Отново ето думи, които там долу
От Бенедиктус поверени са на ученици
И тук в гласа му прозвучават!
Струят се тъмно те, чрез себе си възбуждат
Безкрайни ширини през царството духовно.

Мария:

Аз чувствам вече туй, което ще изпитам
В безкрайни ширини на това царство;
И близостта на Бенедиктус знак ми дава.
Той иска туй да ми помогне аз да видя
Това, което земната душа не може да разбира
Докато тя живее в тялото сетивно
И даже ако ученичество духовно има.
Да следва трябва тя учителя на това място,
Където той възможност има думите да изразява
Във знаци само, не на езика човешки;
Там гдето той процесите световни писмено представя,
И те значение всемирно имат за душата.
Аз искам мойта вътрешност от битието земно да откъсна,
Сгъстявайки душевните си сили,
И да очаквам тук това, което ще ми се разкрие,
Чрез силите духовни да ми се покаже.
Когато се към земния живот обърна,
То се превръща в мисъл и размисляйки нататък
В душата вътрешно като познание да свети,

Бенедиктус/явява се от задния план. /

Ти себе си добий чрез силата на мировите мисли,
И заличи се като в мировите сили ти живееш;
Тогава ще намериш земни сили отразени
Чрез твоего същество в световна светлина.

Капезиус:

Самият Бенедиктус също тука духом !
Не думите му само тука са звучели ?
Нима духовният учител носи знанието земно
Тук на места духовни действено и живо ?
Какво пък неговите думи тука означават,
Който той в живота земен по друг начин казва?

Бенедиктус:

Капезиус, ти в кръговете мои
Навлезе кога беше на Земята,
При все че никога не беше знаещ ученик мой,

Капезиус:

Капезиус не е на това място;
Душата му не ще да чува тя за него.

Бенедиктус:

Не искаш ти да чувстваш, се в Капезиус,
Но спомнящ си духовно трябва да го виждаш.
На тебе силно действащата мисъл
Откри ти битие духовно в тялото душевно.
И след това животът ти душевен се откъсна
От мислене сънуващо във земно тяло.
Той чувстваше се твърде слаб, да може с него да отиде
От далнините на света в душевни глъбини;
А чувстваше се твърде силен, с него светлината на духа
През земни тъмнини да гледа само.
Аз трябва всекиго да придружавам, който
Получил е духовна светлина чрез мене в земния живот,
Дали със знание или пък несъзнателно
Е станал той духовен ученик чрез мене,
И трябва по-нататък в пътищата да го вода,
В които той чрез мене тръгнал е духовно.
Чрез виждане душевно ти научи
С познание да стигнем до духа в световните простори,
Защото отделен от тялото ти можеш да го следваш.
Но още не съзираш мислейки свободно
Това, което същност истинска е в областта духовна.
Ти можеш да напускаш тялото сетивно,
Обаче не на мисленето тънката телесна тъкан.
Действително света да виждаш ти ще можеш,
Когато нищо от особеността ти не остане.
Кое то ясното ти виждане да може да размъти.
И само онзи, който собственото свое мислене
Навън от себе си да гледа се научи, както силите душевни
Да гледат могат земното си тяло от тях отделено,
В духовните действителности да проникне може.
Ти гледай мислите си образно, така, че образът за тебе
Да се превърне в знание чрез силите душевни,
Как те пространствено и живо форми си изграждат,
Който отразяват мислене човешко.
/Настъпва едно приятно намалено осветление. Явяват се Филия, Астрид
и Луна в блещукащ облак, Бенедиктус, Капезиус и Мария изчезват, /

Глас /звучащ хармонично, изговарян от Филия. Астрид и Луна/:

Витаят мисли

Като сънуване тъчащо,

Оформяйки се живо

Те към душите идват;

Създаваща се воля,

Раздвижващо се чувство

И действащо мислене

В сънуващия да възникнат.

/През време когато тези думи прозвучават, идват Луцифер от едната Ариман от другата страна. Те вземат своите места на двете страни на пространството. /

Луцифер /с широк тон, подчертаващ всяка дума/:

В твоята воля действуват същества всемирни.

/От страната на Луцифер се задвижват същества, които представляват мисли. Те произвеждат танцувайки движения, които представляват форми на мислите отговарящи на думите на Луцифер. /

Ариман/ също говорещ широко, обаче дрезгаво/:

Объркват тебе съществата на всемира.

/След тези думи от страната на Ариман се задвижват мислови същества извършват танцови движения, отговарящи като форми на неговите думи. След това движенията биват извършени от двете групи. /

Луцифер:

В твоето чувстване тъкат сили на всемира.

/Сега мисловите същества от страната на Луцифер повтарят техните движения. /

Ариман:

О мировите сили, те съблазняват.

/Мисловите същества от страната на Ариман повтарят техните движения, след това отново двете групи заедно. /

Луцифер:

В твоето мислене живеят мисли на всемира.

/Повторение на движенията от Луциферовата група. /

Ариман:

Но мировите мисли, те заблуждават.

/Повторение на движенията от Аримановата страна. След това четирикратно повторение на движенията на всяка група и трикратно заедно повторение от двете групи. /

/Мисловите същества изчезват наляво и надясно. Луцифер и Ариман остават, Филия, Астрид и Луна се явяват отново от задния план напред и изговарят думите, които бяха изговорили по-рано, със следното изменение. /

Глас /звучащ хармонично, изговарян от Филия, Астрид и Луна/:

Витаеха мисли

Като сънуване тъчащо

Оформяйки се живо

Те към душите идват;

Създаваща се воля,

Раздвижващо се чувство,

И действащо мислене

Родиха се в сънуващия.

/Филия, Астрид и Луна изчезват; идва Капезиус и, след като казва няколко думи, явява се Мария, която отначало е невидима за него. /

Капезиус:

Душата себе си живее вътрешно;

И вярва тя, че мисли, защото не вижда

Как мислите стоят в пространството пред нея.

Че чувствава тя вярва, защото не святкат

От облаците чувствата на мълнии подобни;

Тя вижда царствата пространствени и също

Самите облаци над нея . . . и ако не ставаше така,

Че мълниците там да святкат и тогава

Едно око към тях да се насочва . . .

Би трябвало да вярва тя, че мълниците в нея блесват.

Не вижда тя когато мислите от Луцифер възникват

И чувствата от него се разливат силно.

Така тя вярва, че е с тях самичка.

Защо подава се на тази тя измама?

Душа, ти дай си отговор. . . обаче . . . от къде?

От тебе? О това ти не прави . . . и също може би

Защото отговорът . . . не е от тебе . . . а от Луцифер . . .

Мария:

Макар така да е: и затова ли ти не търсиш?

Слезни в дълбочините, за да можеш там да го намериш.

Капезиус:

Тук има едно същество, което може душите да чува!

Мария:

Душите не са разделени тука.

Те разделени са, когато тялото използват.

Тук всяка душа чува себе си във думите на другите.

Така самият ти си казваш, аз когато казвам:

Че отговор в дълбочините си да търсиш трябва.

Капезиус:

О там в дълбочините. . . те заплашва мрачен страх.

Мария:

Наистина намира се той там; но ти запитай се,

Дали там долу като слизаш в неговото царство

Не ще ти се разкрие отговорът ясно.

Ти питай Луцифер, пред който се намираш,

Дали той страх не влива в твойта слабост.

Луцифер:

Онези същества, които ме отбягват, ме обичат.

Обичали са мене постоянно земните чеда,

Те само вярват, че ще трябва да ме мразят.

Те биха изнемогвали във формите на истина студена

Преди дългото развитие там долу на Земята,

Ако в душите им аз непрестанно

Не вливах красота като украса на живота.

В художествените души аз вливам сила.

Това, което нявга хората са гледали като красиво,

То има своя първообраз в мойто царство.

Сега запитай се, дали от мене трябва да се плашиш.

Мария:

Наистина тук в царството на Луцифера

Страхът не би намирал се на своето място.

Той трябва като дарове от себе си да праща

Желания, а не самия страх в човешките души.

Действително страхът от друго царство произхожда.

Ариман:

Аз някога на Боговете бил съм равностоен.
Те трябваше да съкратят ми старите права.
За Луцифера, моя брат, аз исках
Човеците така да образувам,
Че всеки своя свят в самия себе си да носи само.
Тъй като Луцифер да се представи иска само
Във царството духовно като равен между равни,
И образец да бъде можеше за други,
Обаче не над съществата господар да бъде,
Аз исках на човека сила да му давам,
Така че той на Луцифера равен да се утвърди.
И ако бих останал в царството на Боговете,
Това би станало в самото праначало.
Но Боговете искаха да бъдат господари на Земята
И затова те никога от тяхното си царство
Прогониха ми силата в бездънна пропаст,
За да не мога хората аз прекалено да засиля.
Така аз мога само от това ми място
Да пращам на Земята мойта мощна сила.
По този път обаче тя се в страх превръща.

/При последните думи на Ариман се явява Бенедиктус. /

Капезиус:

Тоз който чул е туй, което двете Същества
През световите изговориха от тяхното си място,
Той знае вече, че омразата, страха
Ще трябва да ги търси в собствените техни царства.

Бенедиктус:

В словата на света ти себе си ще трябва да познаеш,
И себе си да чувстваш в мировите мисли.
И тъй като сега можа да виждаш вън от тебе
Това, което си сънувал като собствена особа,
Ти себе си намери и не се страхувай вече
При думата, която ти звучи правдиво
И трябва собственото твое битие да освидетелствува.

Капезиус:

Така аз в бъдеще отново мога
На себе си да принадлежа вече.

Сега аз себе си ще търся пак, защото
Самия мене мога да живея гледащ мировата мисъл.

Бенедиктус:

Свържи това, което придобил си,
С добитото по-рано като притежание световно.
/На задния план до Бенедиктус се явява госпожа Балде в нейното обик-
новено облекло. /

Г-жа Балде: /в замислен приказен тон/
Бе някога дете на Боговете светло,
То сродно беше на онези същества, които могат
В духовната страна да изтъкават
Благословена мъдрост с дълбок смисъл.
Израсна то, баща на истината го отгледа
И стана в своя свят първична сила,
И щом почувства волята си то узрява
Да се раздвижва творчески в светлинното му тяло,
То често гледаше съчувствено Земята,
Къде за истина копнееха души човешки,
И каза на баща си то на истината:
"Жадуват хората за пиетието,
Коего ти от твоят извори да им даряваш можеш, "
С достойнство сериозно каза му бащата:
"Тез извори, които аз да пазя трябва,
Те правят светлина да се струи от Слънцето духовно
И само тези същества да пият могат светлината,
Които не желаят въздуха да дишат,
И затова дете на светлината аз отгледах,
Коего състрадание да чувства за душите земни
И светлина да ражда в дишащите същества.
Така ти слез при хората и светлината
От тяхните души ми донеси към мойта светлина. "
Тогаво съществото светло слезе при душите,
Които себе си чрез дишането изживяват.
Намери на Земята много добри хора,
Които с радост жилище му дадоха в душите свои.
То погледа им към бащата свой насочи
С любов към изворите му на светлината.
Когато съществото чуваше човешките уста
С дълбоко чувство радостно да изговарят

Фантазия като вълшебна дума,
То знаеше, че с радост го сърца човешки изживяват.
Дойде обаче един ден при него
Един човек и поглед странен му отпрати.
"Насочвам от Земята аз души човешки
При извора на светлината, при бащата
На истината назован от вековете. "
Така на чуждия човек то каза.
Тогава тоя каза: човешки духове тъчеш ти само
Сънвания диви и душите лъжеш".
И от деня, когато това стана,
Очернят много хора това същество,
Коего в дишащи души да носи светлината може.

Филия:
Душата, която
Отпива светлината
В полята на всемира,
Укрепнала се чувства.

Астрид:
Духът, който знае
Безстрашен да бъде
Когато изживява
Той в себе световете,
Въкръснал се чувства,
Със сила изпълнен.

Луна:
Човекът, когато
Стреми се високо,
Да иска той трябва
Да се задържа здраво
В битейни основи.

Другата Филия:
Човекът стреми се
Носител да бъде
На светлината.
Така той разкрива
Светове чудни,

Които в човека
Ведро освежават
Чувствата на радост.
Възторжена възхита
Отвежда духа
В божествени полета,
Които разкриват
Светеща хубост
В душите човешки.
Добивката носи
На чувствата утеха,
Които със смелост
На прагове стъпват
Пазени със строгост
Пред хора несмели,
И сила изпълва
Узряваща воля,
Която безстрашно
Се носи победно
Към сили творящи
И светове крепящи.

/Завесата пада, докато Бенедиктус, Капезиус, Мария, г-жа Балде, Луцифер, Ариман и четирите душевни форми са още на тяхните места. /

СЕДМА КАРТИНА

Един ландшафт от фантастични форми. Величествен в неговото устройство, състоящ се от едната страна от вихрено въртящи се водни маси, от, другата страна от пламтящи и вихрено кръжащи огънове. В средата една земна пропаст, от която блика огън, който се струпва образуващ една врата, която се намира пред една образуваща се от огън и вода форма подобна на планина. Пазачът на прага, Томасиус, Мария, по-късно Луцифер, след това другата Филия.

Пазачът на прага:

Какво разпалено желание звучи насам,
Така нахвърлят се души човешки, приближавайки до мене
Преди спокойствие напълно те да се развили още.
Такива същества желание горещо все ги движи,
А не онази сила, можеща творящо да говори,
Защото мълчаливо е създала себе си самата.
Душите, що така отнасят се на това място,

Обратно на Земята трябва да ги връщам.
В света духовен тези души могат само
Объркване да създадат, делата да смушават,
Които мировите Същества подготвят мъдро.
Но вредят също те на собственото тяхно същество.
За себе си създават разрушителни инстинкти,
Които считат те за сили творчески,
Защото вярват, че заблудата им истината представлява,
Когато тъмнината земна вече не ги пази.

/Явяват се Томасиус и Мария. /

Томасиус:

Луната пред прага си ти не виждаш,
Която от Томасиус като духовен ученик
На Бенедиктус, често идваше до тебе,
При все че на Земята тя наричаше
За своя формата телесна на Йоханес.
При тебе идва той за знание жадуващ,
Не можеше обаче още близостта ти да понася.
Затваряше се в своята особа
Когато тебе чувстваше, така видя той често,
Такива светове, които му показват произхода
На всяко съществуване, значението също
На всяко битие, обаче само илюзорно.
Блаженството на знанието в тях намери
И силите, които на художника да дават могат
Това, което чувството, ръката му насочва
За неговото творчество в следите,
Така че можеше да вярва той, че не инстинктите,
А силите всемирни в него да живеят,
Не знаеше той, че пред него нещо не възниква
Във всичко, що можа да сътворява,
Освен това, което неговата собствена душа съдържа.
На паяка подобно, който си гнездо изприда,
Така той себе си оформяше и като свят се чувстваше.
Той нивга вярваше, че стои пред Мария
Действително духовно, а във същност виждаше
Самия образ, отпечатал се в душата му от нея,
И който му се като дух показваше.
Когато след това за кратко време
Можа да види собственото свое същество действително,

Той искаше от себе си да бяга.
Той вярваше, че се в духа намира, но във същност
Не беше друго освен същество във своята кръв,
Той силата на тази кръв позна,
Това действителното беше, другото обаче само образ.
И само неговата кръв му даде истинското виждане,
Тя беше неговият истински учител и показа
Кой бе баща му и коя сестра му скъпа,
В отдавна минали времена земни.
Кръвта заведе го при кръвните роднини,
Позна тогава, колко силно може
Човешката душа да се измами, кога иска
В суетност от материята към духа да се издигне.
Такъв стремеж да свърже истински душата може
По-здраво със материята, нежели животът дневен,
Живян сънуващо и тъпо от човека.
И щом Томасиус това си положение
Можа пред своята душа да си постави,
Отдаде се той силно на онази Сила
Която не може да го измами, та макар че
В илюзия му се показва, че той знаеше,
Самият Луцифер действителен е и тогава също,
Когато се показва само в образ.
Обаче Боговете искат само истински
Да се покажат на човека; Луцифер напротив - той остава
Такъв, какъвто е, дали действително или погрешно
Човекът може да го вижда.
И затова аз зная, че наистина аз чувствам
Действителността, кога вярвам,
Онази душа да намеря, той която
Със мене свърза в собственото свое царство.
Снабден с дарената от Луцифера пълна сила
Край тебе искам аз да мина,
До Теодора да проникна, за която зная,
Че се намира там в страната зад прага ти.

Пазачът:

Томасиус, ти помисли върху това, което знаеш.
Това, което изживява се отвъд зад този праг,
Не ти е непознато, запознат си ти обаче
Със всичко онова, което трябва да изисквам,

Преди да можеш в това царство да пристъпиш,
Ти първо трябва да се разделиш от много сили,
Който придобил си в твойто земно тяло.
От тях ще можеш да запазиш само
Това, което в чистия стремеж духовен
Разкрило ти се е, останало е също чисто.
Но ти от себе си това отхвърли
И даде като собственост на Ариман самия.
Това, което още си запазил, него
Повреди Луцифер за царството духовно.
Аз на прага да го отнема трябва,
Ако ти искаш правилно да го преминеш.
Тогаз за тебе не остава нищо; -
Ти нереално същество оставаш,
Това ще бъдеш и когато духом се намериш.

Томасиус:

Но все пак аз ще бъда, Теодора ще намеря,
Тя трябва извор на светлина пълна да ми бъде,
Която на душата й без земно знание
Така обилно винаги да се разкрива може.
Това достатъчно е и напразно
Ще ми се противопоставяш, даже и тогава,
Когато силата от мен добита на Земята
Не ще на мнението отговаря,
Кое то някога развило се е в тебе от добрия Дух,

Мария:

Познато е на тебе, който от край време трябва
Прага да пазиш ти на това царство,
Какво необходимо е на съществата,
Който принадлежат на рода ти на твойто време,
За да преминат този праг;
И също хората, с които ти се срещаш,
От тук ще трябва да се върнат в земния живот,
Ако те само себе си донесат
И истинско богатство на духа не могат да покажат.
Но този другата душа донесе го при тебе
Със себе си на твоя праг,
Която с него тясно свърза я съдбата.
Поръка имаш ти от висши Същества духовни

Да връщаш тук обратно много хора,
Които идват близо до вратата на туй царство
И само разрушение на себе си биха донесли,
Ако преминали те биха този праг.
Но ти вратата можеш да отвориш на онези,
Които чрез особения си характер
Стремят се в царството духовно към любов такава
И с нея цялостно да се проникнат могат,
Която твоите Богове са им определили,
Преди в борба с тях Луцифер да влезе.
Когато пред престола му стоях, сърцето мое
Обета сериозен можа да даде, да служи
На тази любов в бъдещи времена земни,
Така, че онова познание, което
От Луцифер в човешките души се влива
Не може то да принесе вреда за нея.
И винаги да се намерят трябва хора,
Които откровение на любовта от Боговете
Да служат с чувство силно, както нявга
На Луцифера думите са слушали като познание.
Сега Йоханес в своето земно тяло
Не слуша моя глас, тъй като правеше по-рано,
Когато в минали отдавна земни съществувания
Можях да му открия аз това, което
На мен самата ми откриха
Мистериите на Хиберния,
За онзи Бог, който живее във човека
И който силите на смъртта земна нявга победил е,
Защото същността на любовта бе жива в него.
Приятелят ми в царството духовно той отново
Ще може словото от моята душа да чува,
След като Луцифер успя да му размъти
Слуха приземен чрез заблуда.

Томасиус /като че вижда духовно едно същество/:
Мария, виждаш ли там в дълга дреха
Пълнодостойния старец, с лицето сериозно,
Със чело благородно, с поглед светящ?
Пристъпва той през улиците пълни с хора,
Обаче всички се отдръпват настрана почтено,
Да може старецът спокойно

Из пътя да върви и да не бъде
Смушаван грубо в неговите мисли,
Защото може да се види, как изцяло
Той в себе си е потопен в дълбок размисъл,

Мария:

Аз виждам го,
Когато с твоите очи душевни гледам.
На тебе само иска той сега
Да се разкрие пълнозначно.

Томасиус:

Сега в душата му да виждам мога,
Дълбоко в нея тя живее нещо много важно,
Припомняйки си нещо чуто преди малко.
Учител един мъдър пред очите му застава.
Той през душата си прекарва думи,
Които слушал е от него, от където иде,
Докосва мисълта му извори на всяко съществуване;
Как някога в далечно земно време хората
Са можели да имат още виждане духовно,
Като сънуващ бил обаче само тяхният живот душевен.
На стареца душата следва мислите,
Които от възвишения си учител тя е чула.
Но той изгубва се сега от погледа душевен;
О, аз да можех още по-нататък да го гледам!

Аз виждам, как мъже от масата народна
Се разговарят, думите им чувам.
За тоя старец с почит те говорят.

На младини е бил боец той храбър,
В душата му горяло е желание за слава,
И също честолюбие; да бъде пръв между бойците,
Такова било неговото удоволствие тогава.
Воювайки жестокости безброй е вършил,
Защото искал постоянно да проблесва.
В живота негов имало е времена такива,
Когато много кръв проливал.
Дошло обаче по-нататък време, кога бързо
Военното му щастие от него се отвърща,

Посрамен от войната, опозорен той се връщал
В отечеството си; изпитвал подбив, подигравки.
Изпълвала омраза дива от тогава
Душата му, която в гордостта си
Все още хранела желание за почести.
Сега той виждал в своите другари от народа
Противници, които да унищожи би искал,
Когато би удал му се за това случай.
Обаче тъй като душата горда на човека
Да си признае скоро трябвало, че отмъщение
Над враговете му през този му живот
Не бе възможно, той се овладява.
Борба повежда срещу ниска гордост
И срещу жаждата за слава в себе си,
Достигнал старост той решава
Да влезе в малкия кръжок от ученици,
Тогава образуван в неговия град.
Човекът, който бил учител на кръжока,
В душата си дълбока мъдрост притежавал,
Която от учители от стари времена човешки
Предадена на посветени била:
Това аз чувам от мъжете сред народа,

Изпитвам топла любов аз, когато
Душевния си поглед тъй към стареца насочвам,
В желание за слава след победите си който
Постигнал е той най-голямата, възможна за човека,
А именно победата над себе си самия.
Защо на това място аз съзирам
Човека, на когото се всецяло тъй отдавам,
Макар пред мене само в образ да го виждам?
Такива чувства, както в мене се събуждат,
Не се пораждат от момента само;
Аз трябва да съм свързан от отдавна минали животи
С душата, към която аз любов така изпитвам.
Това, което толкова е силно в мене,
Каквато любовта е, аз която сега чувствам,
Не се събуди в този момент само.
Това е спомен от далечни стари времена;
Не се събуждат в мене още мисли, но е явно,
Че паметта изниква сега в мене тези чувства.

Аз бил съм някога на този човек ученик
И с удивление съм гледал винаги към него.
О, как копнея аз, душата земна,
Която обитавала тогава в това тяло,
Да срещна я отново в този час,
Или там долу на Земята или може би на друго място.
Аз искам да ѝ засвидетелствувам моята любов!
Тя може добри сили в мене само да събуди,
Които някога създали са достойни, сериозни връзки.

Мария:

Ти сигурен ли си, Йоханес, също,
Че ако тази душа се яви сега отново,
Ще се покаже също на онази светла висота,
Която имала е в онова далечно старо време,
Която току що пред твоята душа стоеше?
Възможно е обвързана да бъде тя от чувства
Такива недостойни за това, което някога е била,
Ей някой човек ходи по Земята
От срам изпълнен който би поглеждал,
Доколко малко в неговото настояще
Той отговаря на живота, който някога е водил.
Такъв човек е може би сега разравян
От нисши страсти и инстинкти и сега ти би го гледал
С тъга дълбока и със изненада неприятна.

Томасиус:

Мария, ти защо ми казваш тези думи ?
Не мога аз да разбера, какво те за това заставя;
Нима тук мислите се движат по друг начин,
Различно както на местата, гдето човекът живее ?

Пазачът:

Йоханес, та това, което се разкри на това място
Е изпитание за твоята душа.
В основите на твоего същество се вгледай
И виж това, което можеш, но не искаш да го знаеш.
Това, което криеше се в теб дълбоко,
Докато с душа сляпа ти живял си:

/Явява се Луцифер. /

Пред тебе то сега ще се яви и ще отнеме
От тебе тъмнината, пазеща те непрестанно.
Познай сега, коя е душата човешка,
Събудила любов гореща в тебе
И е живяла в тялото, което ти си гледал.
Познай, кому такава силна любов можеш да окажеш.

Луцифер:

Вгльби се ти в основите на твойто същество
И силите големи в своята душа познай.
Сега познай, как силната любов
Да те подържа може прав в развитието на света.

Томасиус:

О да, сега аз чувствам вече, коя е душата,
Която искаше на мен да се покаже - - Теодора -
Самата тя е искала пред мен да се разкрие,
Стоеше тя пред мене, че защото ще я видя,
Когато тази врата ще ми се отвори.
Аз мога да я любя, нейната душа стоеше
Пред мен в онази й телесна форма,
Която ми показа, че аз трябва да я любя,
Във теб сега отново искам аз да се намеря
И в своята сила бъдещето си да извоювам.

Пазачът:

Не мога да ти забраня това, което е надлежно.
Видя ти в образ вече съществото,
Коего любиш толкоз много.
Сега ти трябва да го видиш,
Когато този праг преминеш,
Познай го и изпитай дали то
Ще ти е благотворно както си помисли.

Другата Филия:

Не слушай ти пазача строг,
Ще те докара той в пустиня на живота,
Ще ти отнеме топлината на душата;
Той може само същества духовни тъй да гледа,
Страдания човешки не познава,
Които само душите понасят,

Когато земната любов ги пази
Пред ширини на светове студени.
На него свойствена е строгостта му,
А благостта от него бяга,
И сили на желанието
Той мрази ги дълбоко
От как Земята съществува.

/Завесата пада. /

ОСМА КАРТИНА

В царството на Ариман. Едно пространство подобно на пропаст, ограде-
но от планини, които са струпани от черни каменни маси във фантастич-
ни форми и показват навсякъде скелети, които като че кристализират от
планинските маси, обаче имат бял цвят. Ариман на един склон. Хила-
риус, Фридрих Траутман, след това дванадесетте лица, които бяха съб-
рани в първата картина, после Щрадер, по-късно Томасиус и Мария,
Пазачът на прага и накрая двойникът на Томасиус.

Фридрих Траутман:

О колко често вече в това царство влизам. -
И все пак колко страшно ми изглежда,
Че ние тука често указание пак търсим
За действия, които за Съюза важни били
И пълни със значение за наште цели.

Хилариус:

Отпърво семето през смърт да мине трябва,
Преди отново да добие то живота,
Аз всичко трябва да намеря тук на това място,
Кое то в земния живот е вече изхабено;
То тук се в ново битие превръща,
Когато нашият Съюз желае да посее
Зародишите за дела човешки,
Кито в бъдеще ще трябва да узреят,
От мъртвото той трябва семена да вземе.

Фридрих Траутман:

Зловещ е господарят, който тука повелява;
Наистина, ако в писанията ни свещени,
Кито са на храма ни съкровище най-ценно,

Не пишеше, че съществото тук царуващо добро е,
Човек би често считал го за лошо.

Хирариус:

И не писанията само, също мойто виждане духовно
Ми казва, че добро то изявява.

Ариман/с преправен глас/:

Аз зная, защо вие сте отново дошли тука.
Вий искате при мене да открийте,
Как трябва да насочвате душата на човека,
Която е стояла често на прага ви.
Понеже смятате, че е Томасиус изгубен,
Изглежда ви сега, че Щрадер е човекът,
Достоен на Съюза ви да служи.
Това, което той от силите природни
Можа да завладее за напредъка човешки,
Дължи го той на мене, аз защото повелявам
Където силите, които механично се използват,
Добиват мощ от извори творящи.
Така към мойто царство също трябва той да се обърне,
За онова, което може за човечеството да създава.
Но този път самият аз ще се погрижа,
За онова, което трябва да се случи за човека,
Тъй като при загубването на Йоханес бихте
Могли чрез вашто действие да ми го доведете, -
Щом искате да служите на Същества духовни,
Тогавя трябва да добиете отново първо
Това, което в случая изгубили вий бихте.

Фридрих Траутман /след пауза, в която той се вглъбява в себе си/:

Учителю велики, грижа една ме потиска;
Отдавна вече да прогоня я се мъча,
Защото тъй ми повеляват правилата строги,
Които нашият Съюз предписва.
Обаче много неща, които животът на Съюза ни показва,
Ми правят трудна борбата душевна,
Но исках тъмнината си аз постоянно
Със благодарност на духовна светлина да подчинявам,
Която можете чрез силите си да дадете.
Кога обаче ясно трябваше да изживея,

Как Вие на измамата сте жертва
И чрез стечението на нещата Ваште думи
Да се покажат могат като тежка грешка,
Тогава чувствам като че един кошмар
Болезнено душата ми да завладее иска.
И този път тъй също думите Ви са погрешни.
Можахте Вий да вярвате, че тука несъмнено
От този дух добро ще можете да чуете.

Хилариус:

На световете пътищата трудно се издирват;
Обични братко, нам да чакаме ни подобава,
Догде Духът посоката да ви покаже иска,
Която подходяща е за нашето творение.

/Хилариус и Траутман си отиват. /

Ариман/който отново се явява/:

Те виждат ме и въпреки това не ме познават;
Защото ако биха знаели, кой тук е повелител,
Наистина не биха озовали се на това място
Да търсят указания; душата на човека, за която
Известно им е, че не посещава,
Те биха я осъдили на адско продължително мъчение.

/Явяват се лицата, които бяха събрани в началото на цялото събитие в преддверието на Съюза на мистите. Обаче показано е, че те само като слепи влизат в царството на Ариман. Това, което те говорят, са думи, които живеят наистина в техните души, за които обаче те не знаят нищо. Те преживяват несъзнателни сънища като спят, които се чуват в царството на Ариман. Обаче Щрадер, който също идва, е полусъзнателен по отношение на всичко, което преживява, така че по-късно ще може отново да си спомни за това. /

Щрадер:

Ей знаците, които Бенедиктус даде,
За да ги аз живея силно с мисълта си,
Дали ме те доведоха в туй царство на смъртта?
И все пак се надявам, към духа издигнат
Аз истината да приема в светли висини на мъдростта.

Ариман:

За време продължително ще може да ти е достатъчно

Това, което като мъдрост ти на това място
Ще можеш да добиеш, стига правилно да се отнасяш.

Щрадер:

Пред кой дух значи моята душа стои тя тука ?

Ариман:

Познай го ти, когато споменът по-късно
Да ти покаже може, що си тука изживявал.

Щрадер:

А тези хора аз защо ги тук намирам
Във твойто мрачно царство ?

Ариман:

Като души са само те на това място
И нищичко за себе си не знаят в това време,
Понеже в домовете си погълнати са те в дълбок сън,
Но тук ще се разкрие много ясно,
Какво в душите им живее, за което
Самите те събудени едва ли ще го знаят.
Не могат те да чуват също и това, което ний говорим.

Луизе Фюрхтегот:

Душата, сляпо тъй отдадена, не трябва тя да вярва,
Че с горда сила би могла към светлината
Да се издигне и развие тя самата,
Аз само това искам да признавам, за което зная,

Ариман/когото само Щрадер може да чува/:

И въпреки това не знаеш, колко сляпо ти самата
Чрез твойта горда сила в тъмнината бродиш.
Тя ще ти служи, Щрадер, в твойто произведение,
Кое то смело ти чрез моите сили си постигнал.
За тази цел не се нуждае тя в духа да вярва,
Изглежда на високомерието ѝ неподобаващ.

Фридрих Гайст:

Наистина приемани тези пътища на мистите са ;
Аз трябва в бъдеще да проявя прилежност,
Да се на мъдростта отдам всецяло,

Която думите на храма могат да разкрият.

Михаел Еделман:

Мен пътищата на душата ме насочват
Към светлината на духа; учението благородно,
Кое то така ясно сега свети в живота човешки,
Ще в мене най-добрия ученик със сигурност намери.

Георг Вармунд:

От всичко съм аз бил дълбоко завладяван,
Кое то ми се е от някой източник разкрило
Като съкровища духовни, давани от мистиката благородна;
От все сърце да се старая искам по-нататък.

Ариман /Когото само Щрадер може да чува/:

Добре те мислят, само че стремежът тяхен
Живее само в горни слоеве на тяхния живот душевен.
Така ще мога аз това, кое то те в основи на духа
Все още крият несъзнателно като съкровища големи,
За дълго време да използвам.
Те също струват ми се за целта ми подходящи,
Която делото на Щрадер в земния живот човешки
Блестящо иска да развие по горд начин.

Мария Тройфелс:

От само себе смисълът здрав на живота
Духовни плодове ще донесе той на душата,
Когато хората съединят благоговението пред всемира
Със ясен поглед в туй, кое то са действителности.

Ариман/когото само Щрадер може да чува/:

Тя в сън говори за действителност;
Но още по-добре сънува, когато е будна.
Така че за сега тя лошо може да ми служи;
Възможно е пък по-добре в живота следващ;
Тогава като окултист ще се яви тя
И според нуждата на хората ще да предсказва
Живота им до първото начало на Земята.
Едва ли тя обаче ще запази вярност;
В живота минал тя кореше лошо Щрадер,
Сега обаче пък го хвали; сменят се нещата.

При нея по-голям успех ще Луцифер добие.

Франциска Демут:

Ще дойде време, при което мистиката
Ще цялостно развие съществува на човека,
Когато мислите чрез чувствата ще се поддържат
И чувствата от мислите се ръководят.

Катарина Ратзам:

Стремят се хората да виждат светлината,
Но често вършат това по особен начин.
Те първо я угасват, след това се чудят,
Че никога не я намират в тъмнината.

Ариман/когото само Щрадер може да чува/:

Така душите са, които добре да говорят
Изпитват чувство истинско на радост;
Обаче липсва им в основи здравината.
За мене те остават недостъпни,
Но в бъдеще ще мога нещо да направя,
Което плодове добри ще може да ми носи.
Не са те още дълго време туй, което мислят.

Хермине Хаузер:

Нещата на света да се менят ще трябва постоянно,
Щом битието цялостно да се развие трябва;
И който би желал да се запази всичко,
На него сила липсва му живота да разбира.

Каспар Щюрмер:

С фантазиите да живееш, това значи само
Душата на човека да лишиш от силите,
Кои то мощна правят я, на себе си в живота
Добре да служи, също и на други хора.

Мария Кюне:

Душа, която иска да се атрофира,
От външни сили търси тя да се изгражда,
Човекът истински ще иска само
Да се развие като личност, що съдържа същността му.

Ариман/чуван само от Щрадер/:
Това, което тяхните души съдържат, е човешко само;
Не може да се знае, те какво ще още да постигнат.
Чрез тях аз Луцифер ще съблазнявам;
Той може да направи те да вярват, че са силни
Да могат собствената сила на душата да разгръщат;
За него може би не са изгубени те още.

Фердинанд Райнеке:
Щом някой иска правилно да разбере загадките световни,
Той трябва да изчака докато умът и правилният смисъл
От само себе си ще се разкрият на живота негов.
И който в съществуването да се оправи добре иска,
Той нека улови това, което е полезно и му радост носи.
Ако ученик на мъдростта над всичко първо търсиш
И висши цели ти на слаби хора даваш,
Това до нищо води на Земята.

Ариман /чуван само от Щрадер/:
За философ избран е този,
Такъв ще бъде той в живота следващ -
Аз в него само сметка изравнявам.
От всичките дванайсет постоянно ми са нужни седем,
Останалите пет на брата Луцифер оставям.
Разглеждам хората от време аз на време
И изучавам ги какви са и какво те могат.
И щом избрал съм вече аз дванайсет,
Тогаз броейки стигам до тринайсетия,
Такъв напълно той на първия прилича.
Когато след това дванайсетте аз мога
Да доведе чрез естеството им душевно в мойта област,
Тях неминуемо и други ще ги следват.
/Говорейки за себе си; за да не го чува Щрадер, той му затваря ушите./

Но до сега от всичко това нищо не постигнах,
Не искаше Земята да се предаде на мене.
Обаче искам аз да се стремя до вечност,
Докато може би победа ще постигна.
Изгубено което не е още, него трябва аз да ползвам.
/Сега Ариман казва следващото така, че Щрадер да го чува. /

Ти виждаш, аз красиви думи не говоря,
Наистина не искам хората да ме харесват.
И който иска с думи добре нагласени
Въодушевление за своите цели да събуди,
Той трябва в други светове да се насочи.
Обаче който с разум и със чувството за истината
Нещата гледа, ставащи чрез мене тука,
Той може да познае, че при мене се намират
Онези сили, без които чедата човешки
Ще трябва в земния живот да се изгубят.
Самите светове на Боговете даже се нуждаят
От мене, тъй като едвам тогава те душите ми отнемат,
Когато в тяхните основи се намесвам.
Ако тогава моите противници умеят да направят
Да вярват хората, че мойто битие ненужно било на всемира,
Тогаз човешките души за висши светове сънуват,
Обаче мощната им сила в земното развитие пресъхва.

Щрадер:

Ти виждаш в мене душата, която
Да те последва би могла и своите сили да ти посвещава.
Това, което тук видях изглежда да показва,
Че само липсата на разум и на ясното разбиране
От хората противници твои прави.
Наистина ти нужда нямаше от думите красиви
И даже тук на тебе с подигравка ти хареса
На тези хора съдбата предварително да нарисуваш.

На себе си аз трябва да призная, че добро е ми се вижда
Това, което на човешките души да даваш искаш.
Чрез тебе да се обогатят в сила на доброто могат,
А лошо да спечелят само, ако от напред са лоши.
Самите хора трябва твойта подигравка
Да окачат от все сърце на себе си самите,
Ако могли те биха по-добре да се познаят.

Обаче какво от душата ми се тук откъсва;
Такива думи казвам аз, които ме унищожават,
Ако за правилни бих ги намерил на Земята.
Така да мислиш трябва ти и аз не мога другояче,
Освен за правилно да считам туй, което вече каза;

Но истина е то на това място само
Ако се там покаже както тук изглежда.
Аз с моето човешко мислене не трябва
Да продължавам тука по-нататък - - -
До край е стигнало сега то вече.

От тебе в твоите груби думи звучи болка;
И болка стават те в самия мене.

Като те гледам - - - аз да плача - - - мога само.

/Отива си бързо. /

/Явяват се Мария и Томисиус, и двамата в пълно съзнание, така че всичко, което става, те го чуват и могат да говорят съзнателно. /

Томасиус:

Мария, тук от всички страни блика ужас,
Сгъстява се и мойто същество притиска. -
Къде ще сила да намеря аз за вътрешната съпротива ?

Мария:

Свещеният обет, що дадох, той излъчва сила
И твоята душа ще може тя потискането да понася,
Ако ти искаш да почувстваш действието й целебно.

Ариман /за себе си/:

Изпраща ги при мене Бенедиктус;
Той ръководи ги така, че те да ме познаят,
Когато ме почувстват в мойто царство.
/Казващ следващото така, че Томасиус и Мария да могат да го чуят. /
Томасиус, Пазачът твоите първи стъпки
Които ти към светлината трябва да направиш
И търсиш я в основите на собственото твое същество,
Във мойто царство трябваше той да насочи.
Аз мога истината да ти дам, но със страдания,
Които от години хиляди изпитвам,
Защото истината може тук да ме намери,
Обаче първо трябва да се раздели от радост,
Преди вратата ми да смее да прекрачи.

Томасиус:

Нима лишен от радост трябва аз да гледам тъй душата,

Която тъй горещо аз желая да я видя?

Ариман:

Желанието носи щастие когато само топлина душевна
Да го поддържа може; но желанията тук замръзват
И трябва да живеят тъй в студено само.

Мария:

Във вечно празните полета замразени
Приятели си мога аз да водя там, където
За него блика светлина, създавана от Духовете,
Когато тъмнини парализират жизнените сили,
Томасиус, ти силата на твоята душа почувствай.
/На прага се явява Пазачът. /

Ариман:

Пазачът, той самият светлината да ти донесе ще трябва,
Която ти желаеш толкова горещо.

Томасиус:

Ще мога аз да видя Теодора!

Пазачът:

Душата, на прага която се на теб показва
Във тялото, което носела е преди множество години на Земята,
В моменти сериозни на живота тя запали
В душата ти дълбоко любов мощна,
Която там остана скрита . -
Когато ти намираще се още въвн от това царство,
И да ме молиш искаше аз да те пусна,
Тя се яви на тебе образно, но знай измама
Е само в образа възможна, от желание родена;
Сега обаче трябва ти да видиш истински душата,
Която в миналия си живот далечен
Живяла в онзи старец, който ти можа да видиш.

Томасиус:

Аз виждам го отново в дългата му дреха,
Стареца толкова достоен с лице сериозно.
О ти душа, която си живяла в това тяло,
Защо от мен се криеш толкоз дълго време

Това да бъде трябва само Теодора!
Действителността вече се създава
От образния скрит живот в начало. . . Тео. . аз самият!
/При произнасянето на сричките "Тео" се явява двойникът на Йоханес./

Двойникът/идва съвсем близо до Йоханес/
Познай ме, себе си самия виж ти в мене.

Мария:
Аз трябва да те следвам там в основите на световите,
Където си душите извоюват
На Боговете чувстването, чрез победи,
Които битие унищожават и по този начин
С унищожаването смело битие добиват.
/Гътени на гръмотеци и настъпваща тъмнина. /
Завесата.

ДЕВЕТА КАРТИНА

Един приятен слънчев утринен изглед, на задния план един град с много фабрични постройки. Разговарят се, движейки се свободно нагоре - надолу, Бенедиктус, Капезиус, Мария, Томасиус, Шрадер.

Капезиус:
Тук мястото е, на което Бенедиктус
При мека светлина на слънчевото утро
Се посвещава винаги на своите ученици,
Които в настроение свещено
Да служат могат думите на мъдростта му.
Оттатък там намира се това пък,
Кое то трябва да дели безмилостно душите
От всичко великолепно и красиво,
Кое то тук божествена природа ни предлага.
В морето пусто в домовете градски
Там с доброта се Бенедиктус винаги стремеше
С дела на любовта страдания да облекчава.
Кога обаче той на своите ученици мъдро
Говори за света духовен със слова човешки,
Той можа сърца да намира слънчево открити
По свобода от силите творящи,
Които тук, събуждайки души, се изявяват.
И аз сега ще имам щастието,

Което неговите думи на вси хора носят.
С любов прие той върху себе си товара
Да ме духовно ръководи в царството духовно,
Така аз в неговата близост
Се чувствам, на самия мен отново даден.

Бенедиктус /пристъпващ към него. /
В кръга на моите ученици трябва
Чрез твойто и на другите свободно дело
Да се развърже възел в бъдеще от нишките,
Които Кармата преде в човешкото развитие тук на Земята,
Това, което ти си изживял, ще служи
Да се развърже този възел.
В сърца човешки, с вяност посветени
На указанието, на което аз самият служа,
Ще може твойта сила всичките помощници да си намери,
С които свързан делото ще свършиш,
Подготвен за което беше ти в духа.

Капезиус:

Познах Ви аз и искам да Ви следвам.
Когато в душата си вгълбявах,
След като думите Ви живо
Можях да чуя в световите на душата,
И Вие ме отново върнахте към мен самия;
Тогава в светлината на духа можях да видя,
На какви цели в бъдеще аз трябва
Да служа в земното си съществуване.
Да зная мога аз сега, че Вий избран сте,
Да ми открийте пътищата верни.

Бенедиктус:

Томасиус и Щрадер могат
Съединени с тебе в бъдно време
Да създадат неща прекрасни
За благо на този род човешки.
Те сили на душата притежават,
Които от начало на Земята
Се действено подготвиха по начин,
Че в хода на света да могат
С духа ти мощно в тройка да се свържат.

Капезиус:

Така аз трябва да съм благодарен
На Съществата строги на съдбата,
Които отначало не разбирах,
Защото в подходящо време
Разкрива ми се целите на собствения мой живот.
/Той спира малко, размишлявайки. /

Но как чудесно Вий ме ръководихте;
В начало ми се струваше, като че аз напразно
Стремях се с моя дух действително да вляза
В онези светове, които думите Ви
Чрез мислите рисуваха ми пред душата.
Аз дълго време само мисли можех да намеря,
Когато се в писанията Ви вгълбях.
Но след това внезапно аз пред мене имах
Света духовен в неговата същност;
Едва ли знаех аз да се оправя
В предишния ми свят обикновен.

Бенедиктус:

Той само постоянно би ти скривал
Духовния живот чрез мощно действаща сила,
Ако последният не би го понижил до битие на сянка
Чрез действието на една по-силна същност.
И затова ти с пълно виждане духовно
Ще трябва да познаеш себе си на онзи праг,
На други хора който първо духовните очи отваря.
/При последните думи на Капезиус идва Щрадер; тримата си отиват след
кратко време Бенедиктус се връща отново със Щрадер. /

Щрадер

Дълбока скръб аз вътре в мене преживях,
Потискащи душата ми тъй силно,
Това почувствах аз, когато се събудих
И в тялото отново себе си познах;
Излъчен бях от него аз чрез Ваште думи.
От тъпия живот душевен мъката остана в мене само,
Но тази мъка тя не бе страдание за мене само;
Защото роди в мене спомен тя за всичко,
Което преживях, преди да видя с ужас,

Пред Ариман самия, при когото аз можах да схвана,
Че всяко мислене там спира и замлъква.
И да се питам трябваше, защо пренесоха ме
На Бенедиктус думите в такова царство,
Където само сметка прави според душите
И всяка оценена бива само според както
На целите да служи може тя, които Ариман самият
От мойта работа да си изгради иска.
От хората той искаше премъдро
Дванадесет да избере за своето дело.

Бенедиктус:

Известно е на теб защо душите,
Които Ариман показва ти, до теб се приближиха,
Когато искаше в съдбата им да се намеси.

Щрадер:

Това на мене болката откри ми също,
Показа тя, какво ме свързваше в далечно минало
Със Братството живеещо сега в Мистичния Съюз.
И как отнасяха се с мене хората,
Които в същността си се разкриха,
Можах да чувствам аз, че Ариман самия
Да ползва иска връзката, която
За бъдещи животи с мене трябва да го свързва.

Бенедиктус:

Насочват мировите Същества делата свои
Така, че според мярка и число ответно
С развитието на света те мъдро да ги свързват.
И знакът, как редът се произвежда,
Показва се на сетивата външни съвсем ясно,
Кога следят те Слънцето в движението,
Кое то го извършва през дванайсетте съзвездия.
Как то отнася се към тези форми,
Показва ни как тука на Земята
Нещата стават в дълги времена поредно.
И Ариман желаше човешките души,
Които свързани са с тебе, да оформи,
В такива сили, от които твоята работа да светне може.
Той искаше да свърже според мярка и число

Душата ти със тяхната особеност душевна.

Щрадер:

Понеже смисъла на марка и число познал съм,
Аз ще успея произведението мое
От царството на Ариман да мога да изтръгна
И да го поднеса на Боговете земни.

Бенедиктус;

Ти на числата смисъла във нашата вселена
Можа чрез силата на Ариман да схванеш;
Така за направлението на душата ти бе нужно
Духовно ученичество, то те доведе
Във царството, което трябваше ти да познаеш,
Да може силата ти творческа да цъфне както трябва.

/Двамата си отиват; от другата страна идват Мария и Томасиус. /

Мария:

Йоханес, твоята душа доби познание
От царствата студени, гдето истината обитава.
И по-нататък ти не ще тъчеш образно
Това, което в тялото душите като в сън живеят.
Защото от развитието на света са мислите далече,
Които искат да се раждат само от самите себе си.

Томасиус:

И вършат ли това, от себелюбие то става,
Което иска като жажда за познание да се представи.

Мария:

Тоз който на развитие на хората се посвещава
И произведения твори, които живо
Отнасят се в течение на време като сили,
Той трябва първо да се повери на Съществата,
Които мярка и число в действителностите дълбоко
С борба в порядък и в разбъркване довеждат.
Действително познанието истински живот е,
В душите който да се изявява може,
Когато те от области духовни
Си спомнят изживяното от тях в телата земни,

Йоханес:

Така предначертан е пътят на самия ми живот.
Това, което аз съм, трябва да го чувствам като нещо двойно
Чрез Бенедиктус и чрез твоята помощ.
Аз същество съм, съществуващо за себе си самото,
Чиито сили не принадлежат на мен самия
Като човек раздвижващ се все още в мене.
Това, което Вий ми дадохте, такъв човек е,
На други хора който да поднася трябва
Това, което му доставя ученичеството му духовно.
Той на света да се посвети трябва, както може;
Но в този мой човек не трябва да се меси нищо
Смушаващо от другия, защото той едвам започва
Чрез истинско себепознание да се предчувства.
Той по-нататък като свят един ще трябва себе си да води,
Кога чрез собствената сила и чрез ваша помощ
Ще себе си създава в бъдеще оформяйки съдбата своя.

Мария:

Дали в самата истина или в погрешност ходиш,
Ти перспективата безспирно ще държиш открита,
Която на душата ти ще позволи далече да проникне,
Когато смело понесеш необходимостите,
Които произхождат от самите Същества на царството духовно.

/Завесата пада. /

ДЕСЕТА КАРТИНА

Храмът на явилия се в първата и втората картина Съюз на мистите.
Първо на изток стоят Бенедиктус и Хилариус, на юг Беликозус и Торкватус, после се явяват Томасиус, Капезиус, Щрадер, след това Мария, Феликс Балде, г-жа Балде, по-нататък душата на Теодора и четирите душевни образи.

Бенедиктус:

Можаха моите ученици да добият
Духовна светлина по начин, който
На тяхната съдба подхожда,
Това, което всеки от тях е постигнал,
За другия той трябва да направи плодотворно.
Това ще може да се случи само, ако силите на всеки,

В светилището подредени по число и мярка,
До висшето единство ще се свържат,
Кое то към живота истински ще може да събуди
Това, което в битието би останало отделно.
Стоят сега те на прага на храма ни свещен.
Душите им да се съединят ще трябва
И по предназначенията методи
В хармония поставени да бъдат в книгата световна на съдбата,
Че в тях да действа хармония на световите,
Която по отделно те не могат да постигнат.
Към старото те нещо ново ще добият,
Кое то тук от древни времена царува.
При вас, о братя, учениците аз вода,
Кои то пътя си насам през светове духовни
И през душевни изпитания минаха.
Те с почит ще ценят традиции свещени
И древните мистични обичаи,
Кои то тук царуват като светлина духовна.
На вас, кои то от години много
Сте изпълнявали висока служба на Духа,
Задача друга ще ви бъде сега поверена.
Съдбата на света зове тя синовете човешки,
Но само временно в светилищните храмове,
И след това за други действия ги иска тя, когато
Изчерпени са силите им в службата на храма.
Самият храм изправен бе пред изпитание
И грешка на един човек можа тогава
Да го предпази него, който е пазач на светлината,
От тъмнината в тежки часове съдбовни.
Томасиус позна със знанието,
Кое то несъзнателно в човешките души живее,
Че пътят му към този храм мистичен,
През неговия праг не трябва да го води,
Преди той да е минал онзи други праг,
За който този само символ представлява.
Така самият той вратата пак затвори,
Която вий с любов поискахте да му отворите.
Сега той като друг при вас ще дойде
И ще приеме посвещението ви с достойнство.

Хилариус:

Тук нашите души смирено
Принасят в жертва на Духа
Това, което плодони в ътре във човека,
И искат те да се стремят така, че собствената тяхна воля
Да бъде откровение на волята на мировия Дух
От мъдростта всемирна този храм е ръководен,
Която безпогрешно в бъдни времена ни води.
Посочихте ни пътя, който Вий самият
Можахте в мировата книга на съдбата да четете,
Когато учениците Ви минаха през изпитания. -
Това ги в нашето светилище доведе,
Да свържат дейността си с нашта дейност.

/Сега в храма се явяват Томасиус, Капезиус, Мария, Феликс Балде, г-жа Балде и Щрадер по едно почукване на Хилариус; Траутман и Торкватус водят влизашите така, че Томасиус застава пред Бенедиктус, Капезиус пред Беликозус и Торкватус, Щрадер пред Трауман. Мария, Феликс и г-жа Балде застават в средата на храма. /

Хилдариус:

О, сине мой, словата изговаряни на това място
Създават дълг един свещен
И този дълг духовно вика в световите на Духа,
Когато говорителят не се от истината води.
И колкото дългът голям е, толкова и силите са,
Които той отделя, и унищожително улучват
Самия говорител, който недостоен е за своята служба,
Съзнаващ действието на словата в храма
Стоящият пред тебе се стараше да служи на Духа
При този символ свят на светлината,
Която свети ни от изтока на нашата планета.
Съдбата иска, шото в бъдеще
Да служиш тук на това място.
Тоз който иска да те посвети за твоята служба,
И ключовете нейни да ти поднесе,
Той също ефективно ти благословието дава,
Доколкото възможно му е със достойнство,
С което служеше на нравите свещени.

Томасиус:

Учителю възвишен, само дързост
Наистина могла би в слабия човек,

Стоящ сега пред Вас телесно,
Желанието да роди да бъде Ваш следовник
В това светилище прадревно.
Той недостоеен е да стъпи само на прага
На този храм свещен на мистите;
Обаче тук, което той не би посмял да пожелае,
В смирение да го приеме трябва,
Защото от това, което е необходимо, Съществата на съдбата
Към неговата душа зов отправиха.
Не аз, какъвто съм в живота, и духовно
Какъвто виждах се доскоро тъй лишен от стойност,
Си позволих да дойда на туй място.
Обаче в този, който видимо сега стои пред Вас,
Е в него Бенедиктус и приятелката
Създадоха те втория човек, на който
Като носител първият ще служи по-нататък.
Духовното ми ученичество дари ми едно Себе,
Кое то силно ще окаже се тогава също,
И собственото творчество напълно ще разгърне,
Кога носителят му ще се чувствава далече
От целите най-висши на душата,
В такова положение израства дълг във него,
Той втория човек, пробуден в него,
Да отдаде да служи на развитието на Земята.
Така той непрестанно трябва строго да поддържа
Пред погледа духовен това правило да свети,
Така че нищо от самия него да не пречи
На неговата работа, която не той върши,
А второто му Себе трябва да изпълни.
Той скрито в себе си ще работи,
Така че някога действителност да стане
Това, което като цел върховна
На собственото същество ще в бъдеще познае.
Той своите грижи собствени ще носи през живота
В душата си затворени напълно,
Че в храма да пристъпя аз не мога,
Така Ви казах някога, когато първо Вий ме призовахте.
Но този, който сега тука призован е,
Той вижда, че съдбата му възлага
Като пазител да се посвети на това място,
Да бди над следствията на самата своя дейност

Догде Духът това му повелява.

Торкватус /към Капезиус/:

Капезиус, ти от сега напред на това място,
Където любовта чрез мъдростта да се разлива трябва,
Ще изпълняваш служба в този храм на посвещението.
Опасностите трябва да познава този, който иска
Да бъде жертвоприносител в смисъла мистичен.
Защото Луцифер на това място може
Потайно да се приближи до този, който изпълнява
Свещена служба на Духа, като на всяка дума
Печата на противника на Боговете иска да постави.
Ти пред престола си стоял на Луцифер самия
И гледал си, какво от действието му последва;
Така за твоята служба си добре подготвен.

Капезиус:

Тоз който царството на Луцифер е гледал
На мене както Съществата на съдбата позволиха,
Той знае, че добро и зло са само думи,
Които хората едва ли могат да разбират.
И който Луцифера само лош би искал да нарича,
Че огънят е също лош би трябвало да каже.
Понеже силата му може и живота да убие,
И че водата лоша е, защото в нея
Да се удави също може.

Торкватус:

На тебе Луцифер
Ти се явява лош така чрез нещо друго,
А не чрез туй, което той чрез себе си би означавал.

Капезиус:

Духът всемирен, който някога в начало на Земята
Можа да носи светлина на душите човешки,
Той трябва във вселената да изпълнява служби,
Които за самите себе си не се оказват
Ни лоши нито пък добри за духовете,
Които са познали, що необходимостта разкрива.
Доброто се превръща в зло, кога разбиране погрешно
Покваряйки го си със него служи;

Привидно злото пък превръща се в доброто,
Кога добрите Същества го направляват.

Торкватус:

Така ти знаеш туй, което постоянно ти е нужно,
Когато ще стоиш на това място. -
Но любовта не оценява силите разкриващи се във всемира
Според това, което ѝ разсъдъкът показва.
Цени ги тя, тъй както те да се създават искат,
Не пита, как да ползва туй, което
От мирови основи може битие да стане.

Бенедиктус:

Но често любовта говори с меки думи
И от подкрепа се нуждае тя в основите душевни.
Тя трябва на туй място да се свърже с всичко,
Кое то на духа се посвещава
По мирови закони в благородна тройка,
Мария своята работа ще съедини с вашта.
Това, което обеща тя в царството на Луцифера,
То трябва да направи неговите сили тука да сияят.

Мария:

Капезиус изрече думите дълбоки,
Които истината могат да разкрият, ако правилно
Те се от онзи Дух отделят, който може
На хората любов в развитието на Земята да покаже,
Които иначе погрешка връз погрешка трупат,
Когато лошо мнение ги образува
И се в душите в зло превръщат.
Не ще съмнение, че Луцифер да се покаже може
Като носител той на светлината пред очите на душата,
Когато към духовни ширини се те насочват.
Човешката душа обаче иска постоянно
В самата себе си тя също да събуди
Това, което само с удивление да гледа може.
Да вижда трябва тя на Луцифера красотата,
Обаче никога под неговата власт не трябва да изпада,
Така че той да може вътре в нея да влияе,
Когато той, носителят на светлината, мъдростта излъчва
И светове изпълва с гордо чувство,

И като образец той в смелото си битие със блясък свети
На всички същества чрез своята особа.
Тогава вътрешната същност на душите трябва
При него да се изяви, ума да радва,
И с мъдра радост да излъчва тя около себе
Това, което се в живота изявява и се люби.
Обаче преди всички богове се хората нуждаят
От онзи Бог, който не само
Изисква удивление, когато в битието външно
Се в своя блясък изявява на душата, -
И който силата си висша само тогаз пръска,
Когато вътрешно в душите Той живее,
И любейки, в смъртта живот раздава,
Човек към Луцифер да се обърне трябва,
С одушевление, за да почувства красота и блясък;
Тогава себе си ще трябва той да преживява
И да не иска никога той него като своя същност;
Обаче онзи Бог да призове човекът трябва,
Ако добре да разбере самия себе си той иска:
Любима цел на земната душа да бъде трябва:
Не Аз, Христос живее вътре в мене!

Бенедиктус/обръща се към Мария/
Когато твоята душа се на Духа прекланя,
Тъй както тя пред Луцифер бе обещала,
Тогаз от силата ѝ ще блести за храма
Това, което ще показва пътищата за доброто на Земята.
Тогаз в това светилище на мъдростта ще свети
Христос затопляйки с любов духовна,
Това, което на света да донесе Той може,
То свързано е хода на самия ваш живот
Чрез онзи възел на съдбата, който
Самата Карма образува от живота на човека земен.
В далечен минал живот тя отвърна
Сина от кръвния баща, но ето че сега отново
Сина тя връща на бащата,
Душата, що в Томасиус живее,
Тя беше за оназ, която
Сега в Капезиус се чувства,
Същински син, по кръв с бащата свързан.
Сега бащата не ще търси вече от Мария

Чрез силата на Луцифер дълга, що тя създаде,
Понеже тя чрез силата Христова е дълга платила.

Беликозус/говорейки на Хилариус и Бенедиктус и обръщайки се често
към Феликс Балде и госпожа Балде/:

В светилището свети светлината,
Която от духовни висини се влива силно,
Кога душите могат да приемат я достойно.
Онези висши Същества на мъдростта обаче,
Които в храма се на мистите явяват,
Те за душите пътища различни са избрали. -
Знамения на днешно време ясно ни показват,
Че всички пътища да се съединят ще трябва
И храмът трябва с души да се свърже,
Които стигнаха до светлината не по пътя негов,
Които също озарени са действително.
В лицето на отеча Феликс и Феличия, жена му
В светилището влязоха такива хора,
Които могат светлина обилна тук да носят.

Г-жа Балде:

Аз мога само образи на приказките да разказвам,
Които в мене се от само себе си пораждат -
И зная само за духовния им извор
Това, което ми Капезиус начесто каза.
В смирение да вярвам трябва аз това, което слушах,
Когато той говореше ми за способа ми душевен.
Така и аз приемам също туй, което Вие казахте,
Защо ми храмът тука в него призовава.

Феликс Балде:

Последвах аз не само призива Ви външен,
Изпратен ми от ръководството на храма;
Аз верен на целта на моя път духовен
Обърнах се към силата, която
Като ръководител вътре в мене повелява
Къде аз трябва моите стъпки да насочвам,
Да може най-добре да се изпълни
Това, което за живота ми Духът предначертал е.
Насочен бях и този път аз много ясно

По пътя, а който учениците на Бенедиктус
Вървят сега в живота си духовен.
На мене предварително се знаците явиха,
Които аз отново тук намирам в храма.
Когато често моята душа е слизала в дълбочините
И собственото битие бе в мене заличено,
Кога търпение и сили могат да издържат
В страхотна самота, в която постоянно съм изпадал,
Преди да мога светлината на Духа аз да почувствам,
Тогаво чувствал съм вселената сродена с мене;
И скоро в онзи свят аз не намирах,
Разкриващ ми основите на битието.
В такова пътешествие духовно бях аз често
В самите храмове, с които толкова е сроден този,
Където аз сега намирам се сетивно,
Тъй както сродни са говорените звуци,
Които писменността трябва да показва като образ.

Траутман/към Щрадер/:

Обични Щрадер мой, на тебе е предназначено
Ти в храма в бъдеще онези думи да изказваш,
Които с всичко, що Томасиус ще казва,
Да се сравняват могат както слънчевият залез
Със светлината утринна, която ни надежда вдъхва,
И тези думи те приемат в своя смисъл
С желание горещо действието на онова същество,
Кое в твое изпитание пред тебе се яви.
Ти да стоиш е трябвало на мястото духовно,
Кое строго повелява спиране на всяко мислене.
Тъй както твоята ръка чука напразно
Би трябвало да удря постоянно
Не можейки тя себе си да осъзнае,
Ако не би ударила на наковалня никаква,
Така самото мислене не би могло то никога
Самото себе си да осъзнае,
Ако самият Ариман не би стоял пред него.
В живота тебе всяко мислене довеждаше
До съпротивите, които ти създаваха
Страдания в душата и съмнения мъчителни.
Ти мислейки се в тях научи себе си да опознаеш,
Тъй както светлината само може

Да види себе си в лъчистата си сила
Единствено чрез нейния отблясък.
Отблясъкът пък на живота в образ той показва
Словата на служителя на храма в това място.

Щрадер:

Наистина, на мисленето светлината дълго време
Е светила в живота ми чрез нейния отблясък само;
В течение обаче също на години седем пълни
Духът ми се показва в пълния си блясък
И на душата ми откри той световите,
По-рано пред които мисълта ми
В мъчения, в съмнения се спираше.
И тази светлина в душата моя стана вътрешна
И вечно няма да угасне,
Когато пътя ще намеря към духовни цели
И творчеството мое благо ще създава.

Теодора/заставайки видима като духовно същество на страната на
Щрадер/:

Можех за тебе светлината да спечеля,
Защото твоята сила се към мен стремеше
Когато беше дошло твоят време,

Щрадер:

Така ще свети твоята светлина, посланико духовен,
Над всичките слова, които на туй място
От моята душа ще се изтръгнат.

Сега е с мене Теодора също посветена
На службата свещена в този храм.

/Явяват се Филия, Астрид, Луна и другата Филия в мъждукащ облак от
светлина. /

Другата Филия:

Възлизат мисли
Жертвопринасящи от светите места
В основи на първични светове,
Това, което в душите живее,
Кое в духовете свети,
Отлита от света на формите;
И мировите Същества се наклоняват

Към хората със благодат,
За да запалят в силите душевни
Духовна светлина.

Филия:
От мировите Духове аз искам да измоля
Това, че светлината им да може
Да укрепи душевни сетива ,
И на словата им звукът
Духовния слух да събуди,
За да не може да угасне
Това, което се събуди
По пътя на душата
В човешките животи.

Астрид:
Аз искам струите на любовта,
Които световете стоплят,
Да ги насоча към духа
На тези посветени;
Да може настроение тържествено
Да се запази постоянно
В човешките сърца.

Луна:
От Силите първични искам да измоля
Аз смелост, също сила
И ги направя помагачи
На волята за жертва,
Да може да превърне тя
Това, което времената гледат
В духовните посеви
За вечни времена.

/Завесата пада, докато всички лица, също и Теодора, Филия, Астрид,
Луна и другата Филия са още в храма. /

К Р А Й